



E.D. ~~Acad~~
Gen

HARVARD UNIVERSITY.



LIBRARY

OF THE

MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY.

20,833

Library of H. A. Hagen.

June 2, 1903

Dr. Hagen

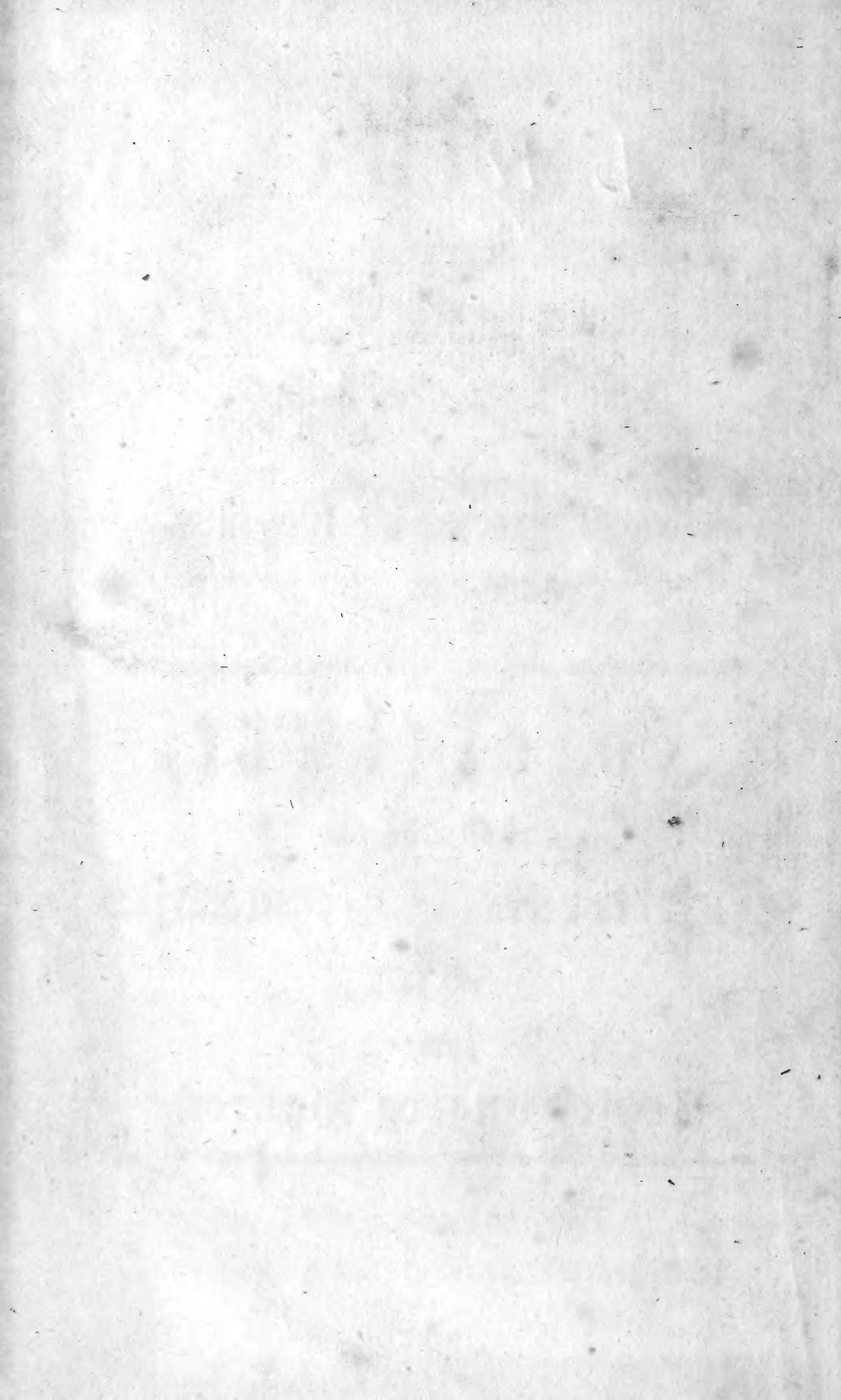
Brünnich 1764

20,833

ERNST MAYR LIBRARY



3 2044 114 264 559



M. TH. BRÜNNICHII

ENTOMOLOGIA,

SISTENS

INSECTORUM TABULAS
SYSTEMATICAS,

CUM

INTRODUCTIONE ET ICONIBUS.

HAFNIÆ, MDCCCLXIV.

Insektlære,

indeholdende

Insekternes Systematiske
Tavler,

samt

Indledning og Figurer.

Kjøbenhavn, 1764.

Trykt hos Andreas Hartvig Godiche.

Laudabile specimen

IMPRIMATUR

I. C. KALL.

AMPLISSIMO ET CONSULTISSIMO

DN. FRIDERICO CHRISTIANO
SEVEL,

J. U. D. ET PROFESSORI UNIVERSITATIS HAFN.
CURIAE CAMERALIS NOTARIO, ARCHIVARIO, IN CURIA
MILITARI CLASSIARIA CAUSARUM ACTORI &c.

VIRO

SPECTATISSIMO ET EXPERIENTISSIMO

DN. JOACHIMO DIEDERICO
CAPPEL,

PHARMACOPOLII NOSOCOMII FRIDERICIANI

(QUOD HAFNIAE EST)

DIRECTORI,

CHEMIAE CUM SCIENTIA MINERALOGICA CULTORI

CONSULTOQ. PERINDUSTRIO &c.

UTRIQUE,

HISTORIÆ NATURALIS

PROMOTORI,

STUDIORUMQUE SUORUM

FAUTORI,

HOS DE INSECTIS LABORES

DICAT ET COMMENDAT

AUTOR.

Novam heic trado methodum, quam ad facilitandum studium entomologicum inprimis tyronibus haud leviter conducturam fore existimo. Characteres omnes mihi suppeditabat systema Dni. de Linné vel propria collectio ex 1500, & quæ supersint, constans speciebus. Species ejusdem generis sexus ejusdem speciei, alis aut aliis, unde generaliores desumuntur characteres, diversi, in diversis invenientur locis; ideo-

Jeg leverer her en nye Methode, som jeg mener skal ikke lidet hielpe til at lætte Insektkundskaben i sær for Begyndere. Kiendetegnene har jeg alle hentet enten af Hr. de Linnés System, eller af min egen Samling, som bestaaer af flere end 1500 Arter. Man skal finde paa adskillige Steder Arter af eet Slag Kion af een Art, fordi de ere adskilte ved Bingerne eller andet, hvoraf almindelige Kiendetegn tages;

ideoque sub alatis militant alata ,
sub apteris aptera & sic porro. No-
mina & signa , quæ in systemate
suo adhibuit Celeberrimus Vir ,
ubique in latinis retinui immutata ,
ut in tabulis indagata juxta nomi-
natum & in suo genere absolutissi-
mum systema describantur atque
ordinentur species. Versionem
dedi , ut potui , danicam , ob ter-
minos artis deficientes ideoque fin-
gen-

tages ; altsaa , ere de vingede , staae
de under de Vingede , ere de uvingede ,
staae de under de Uvingede o. s. f. De
Ravne og Tegn , som den berømmelige
Mand eengang har antaget i sit Sy-
stem , har jeg allevegne beholdt i det
Latiniske uforandrede , paa det at Ar-
terne , naar de i Tavlerne vare fundne ,
kunde beskrives og sættes i deres Or-
den efter dette forbemelte og i sit Slag
saa fuldkomne System. Jeg har
oversat dette paa Dansk saa got som
jeg kunde , da det har været meget van-
skelig formedelst at der skulle findes
Konst-

gandos fatis difficilem. Nomina in danico idiomate ex specificis, si darentur, generica feci; nova signo * sunt indicata, suecica introducta signo † notantur. Monendum præterea quod in nonnullis paginis sc. 52. 54. 60. 62. 64. ob angustiam formæ omittendæ essent subdivisiones nonnullæ, omnes tamen ex præcedentibus paginis facile supplendæ. Errores ita sunt corrigendi: pag. 16. l. 13. l. børstedanned, pag. 32. l. 7. post

Konstord hvor ingen var. Jeg har i det Danske giort Arternes Navne, hvor der vare nogle, til Navne for Slagene; de nye kiendes af * og de indførte Svenske ere tegnede med †. Endnu er at erindre, at man maatte paa nogle Sider, hvor Formaten var for liden, udelukke nogle Afdelinger, nemlig Side 55. 61. 63. 65. som dog alle læt kan tillægges af de foregaaende Sider. Fejlene kan saaledes rettes: S. 16. l. 13. l. børstedanned, S. 32. l. 7. efter Ordet poenam sæt esse,

post vocem *pœnam* adde *esse*, p. 52.
l. 20. l. subrotundo. Eam jam
historiæ naturalis partem jubeo præ-
ire, simulque primam esse, quæ in-
tegra lingua proponitur vernacula.
Favor & fructus, si ex labore ullus,
me partem hanc magis elaboratam
Danis, uti Gallis olim Reaumurius,
cum ceteris offerre stimulabit. Hæc
si deficient, majestatis divinæ etiam
in minimis me contemplatorem fuis-
se non pœnitebit. Dabam e domo
Elersiana d. 17. Martii CXCCLXIV.

§. I.

esse, S. 52. l. 20. l. subrotundo.
Den Deel af Naturhistorien lader
jeg nu gaae forud og tillige være
den første, som heel og holden frem-
sættes paa vort Moders Maal.
Kan jeg ved mit Arbeide skaffe mig nogen Nud-
dest og Fordeel, skal det opmuntre mig til at
give de Danske, som Reaumur gav de Franske,
denne Deel tillige med de øvrige mere udført.
Slaaer det mig feil, skal jeg dog ikke fortryde,
at have seet den guddommelige Majestæt end-
ogaa hos de mindste af Skabningerne. Eler-
sens Colleg. d. 17. Martii 1764.

§. I.

§. I.

Diverſo, ſed ſtato, anni tempore ex naturali inſtinctu congregantur & copulantur animalium, quæ infecta audiunt, cum maribus fœminæ; quæ, imprægnatæ, ova deponunt fœcundata, id vero non promiſcue in omni loco; ſingula enim talia ſibi iſtis norunt loca eligere, quæ pullis, recens excluſis, atque ſæpius derelictis a parentibus, plerumque antea emortuis, in tenella ætate victum aliaque, implendis naturæ deſideriis neceſſaria, ſponte ſua ſuppeditant.

§. II.

§. I

Vaa adſkillige, men viſſe, Eider ſamles og mage ſig ved naturlig Drift de iblant Dyrene, ſom man kalder Kræk eller Inſekter, Hannerne med Hannerne; diſſe, ſom blive drænkede, ſatte befrugtede Eg, dog ikke i Flæng allevegne; thi enhver veed, at udvælge ſig ſaadanne Steder, ſom frembringe for deres, nyeſtig udlagde, og ofte af deres, ſom tieſt bortdode, Forældre forladte, ſpæde Yngel den fornødne Føde, og andet, ſom den naturlige Fornødenhed maatte udkræve.

§. II.

Singulæ plantæ alunt plures species sibi proprias, sed non eodem in loco nec eodem modo: Aliæ cacumina, aliæ truncum, aliæ radices, aliæ flores, aliæ folia, aliæ corticem occupant; superficiiei foliorum ova sua affigunt quædam; epidermidem variarum herbæ vel arboris partium perforant aliæ, ibique ova demittunt; ipsis animalibus vivis, quadrupedibus, avibus, piscibus, imo ipsis insectis eorumque ovis sua concredunt semina, eaque vel superficiiei adglutinant vel intra corpus deponunt haudpaucæ; aquæ ejusque plantis

§. 2.

Enhver Plante foder flere Urter, som ere egentlige for den allene, skiont ikke paa samme Sted eller Maade: Nogle holde sig oppe i Toppen, andre i Bullen, andre ved Rødderne, andre i Blomsterne, andre paa Bladene, andre i Barken; Nogle sætte deres Eg uden paa Bladene; andre giennem bore Overhuden paa adskillige Urternes eller Trærnes Dele, og der nedlægge deres Eg; andre betroe sine til de levende Dyr, de firefødde, Fuglene, Fiskene, ja Insekterne selv og deres Eg, og kline dem enten uden paa, eller nedstikke dem i Kroppen; Endeel giemme deres



plantis vario & diverso modo ova sua committunt nonnullæ; humo, fimetis vel stercorebus aliæ, putrefactis aliæ, cibis aliæ, utensilibus aliæ, & denique ova fecum circumferunt nonnullæ.

§. III.

Ovorum quædam materia, gummi vel resinæ haud absimili, obducuntur; serico pilisve vestiuntur alia; in favis absconduntur nonnulla, aliisque modis servantur reliqua; ne hyeme gelida, ne fervido sole reddantur irrita, ne hostium extirpentur violentia, ne hisce vel aliis fatis deleantur species.

§. IV.

deres Eg i Vandet og dets Planter paa adskillige og foranderlige Maader; mange forvare deres i Jorden, andre i Moddinger eller Dyrenes Skarn, andre i forraadnede Ting, andre i Madvare, andre i Boeskab, og endelig bære nogle sine Eg omkring med sig.

§. 3.

Nogles Eg overdrages med en gumagtig eller harpirlignende Materie; nogle klæde sine med Silke eller Haar; andre stikle sine i Rager; og de øvrige forvares paa andre Maader; at de ikke ved Vinterens Kulde eller Sommerens Hede skal fordærves, at de ikke skal udødes ved Fiendernes Grumhed, at ikke Arterne ved disse og andre Hændelser skal undergaae.



§. IV.

Sicut *e culmo spica*, ita ex ovo mater cognoscitur, nec *ovum ovo simile*; dantur enim quoad figuram globosa, hemisphærica, oblonga, conica, cylindrica, petiolata, formæ cydaris, tympani & complurium aliarum; quoad colorem albida, flavescentia, ex margaritaceo candida, badia, spadicea, viridia, cærulea, rosea, unicoloria & variegata, colorem mutantia vel retinentia; quoad situm locumve sparsa, in quinqueuncem super foliis vel subtus disposita, caules ramos-

ve

§. 4.

Som Apet fiendes af Straaet, saaledes fiendes Moderen af Egget, og den enes Eg er ikke den andens liig; thi i Henseende til Figuren ere nogle kuglerunde, halvbrunde, aflange, kugledannede, cylindriske, nedløbende i en Stilke, af Skikkelse som en Turban, en Tromme og mange andre Ting; i Henseende til Farven hviidagtige, guulagtige, perlesarvede, brunagtige, sortebrune, grønagtige, blaaagtige, rosenfarvede, eenfarvede og brogede; forandrende eller beholdende deres første Farve; i Henseende til Orden og Sted ere de enten strøede, eller satte i en Femrad oven paa eller neden under Bladene, eller og de omgive



ve annulorum vel spiræ instar circumdantia, & denique multiplici variatione ordinum atque locorum adglutinata.

§. V.

Ex ovo sub minima mole vesicaria, putamine post partum indurescente, fragili, corneo, intra longum vel breve tempus justo caloris gradu excluso, prodit animalculum exiguum, apterum, sterile, vel parentibus apteris sæpius fimillimum, vel alatis aut præcipue, aut interdum solo, alarum respectu, aut

tota

give Stængler og Grene ringeviiis eller i en Bindelgang, og endelig findes de med mangfoldige Forandringer af Orden og Sted fastklineve.

§. 5.

Naar Egget, i Form af den mindste Blære, hvis Skal efter Fødselen bliver haardere, sprødere og hornagtig, inden lang eller kort Tid ved den fornødne Grad af Varme er udlagt, fremkommer et meget lidet Dyr, udenvinger, usfrugtbar, som oftest lignende sine Forældre, om de vare uvingede; eller ulig sine vingede Forældre, fornemmelig og undertiden allene



rota facie & structura dissimile: omnia post varias tunicas, sub eadem vel diversa structura depositas, parentibus omni parte & statura, etiam colore, simillima, perfecta; aptera, vel alata; mares vel fœminæ; omnia ante supremum diem, anni vertentis sole raro collustratum, generantia; paucissimis neutris, — semper sterilibus, operariis. Hinc animalium horum, præ diversa structura, diversa cognitio.

§. VI.

i Henseende til Bingerne; eller og i den ganske udvortes Anseelse og hele Skabning. Alle tilhobe, efterat de have skudt adskillige Hammer med eller uden Forandring af deres forrige Skikkelse, ere Forældrene i alle Dele, i Størrelse og i Farver ganske lige, fuldkomne; uvingede eller vingede; Hanner eller Hunner, hvilke alle avle førend deres Dods-Dag, som sielden oppes bier det andet Aar; Meget faa ere af intet Kion (Giæld-Kræk) altid ufrugtbare, Arbeids-Dyr. Altsaa faa udfodres om disse Dyr, efter deres adskillige Skikkelser, adskillig Kundskab.

§. VI.

Mutatio structuræ ejusdem animalis audit *Metamorphosis*, quæ plurimis triplex, paucissimis nulla. Pro varia ista significanda metamorphosi varia assumerunt nomina autores, specialiora: *nympha*, *chrysalis*, *aurelia*, commune omnibus *Pupa*, statum, ultimam metamorphosin præeuntem, motu privatum vel non, recentioribus significant. *Vermis*, *eruca*, omnia complectens *larva*, indicant statum, in quo infectum

§. 6.

Det samme Dyrs Forandring i Skikkelsen kaldes en Forvandling, som hos de fleste er tredobbelst, hos meget faa slet ingen. For at betegne den adskillige Forvandling have Skribenterne antaget adskillige Navne. De mere egentlige: *Nymphe*, *Chrysalide*, *Aurelie*, det for alle almindelige *Pupe* (*Svøb-Maske*), betyder hos de Myere den Tilstand, som foregaaer den sidste Forvandling, hvad enten den varer med eller uden Bevægelse. *Orm*, *Maske*, eller det som indbefatter alle, *Larve*, tilkiendegiver den Tilstand,



insectum, ex ovo jam exclusum, movetur, vorat & crescit, antequam in pupam mutatur.

§. VII.

Pro differentia generum variæ dantur puparum familiæ, ita ut quædam earum, semper loco mobiles, a specie sui perfectæ interdum colore interdum vel maxime vel solo alarum respectu tantum discedant; aliæ absque motu locali, immobiles, in cortice vel tunica plicatis, coarctatis atque contractis membris absque cibo quiescant:

stand, i hvilken Insekten, som nu er udkommen af Egget, bevæger sig, æder og voxer, førend den forvandles til Pupe.

§. 7.

Efter Slagenes Adskillighed, gives der iblant Puperne foranderlige Slægter, saa at nogle af dem, som altid kan bevæge sig fra et Sted til det andet, afvige fra deres egen fuldkomne Art undertiden allene i Farven, undertiden allene eller fornemmelig i Henseende til Bingerne. Andre som ikke kan bevæge sig og forandre Sted, ligge uden Føde, med tilsammensfoldede, indknebne og sammentrofne Lemmer i en Skal eller



quiescant: Ad hunc subeundum statum vario diverfoque modo, partim contra injuriam animalium, partim contra folis calorem, aeris humiditatem vel gelu hie-
mis, pro diverfo refpectu, involucro fericeo, foliisve feſe involvunt; in rimis foraminibusque arborum, vel ſub ceſpite terræ, vel in fundo aquæ aliisve in locis feſe abſcondunt, donec perfecta prodeunt infeſta, ad priora incommoda toleranda vel evitanda aptiora.

§. VIII.

eller Ham. For at igiennemgaae denne Tilſtand for-
vare de ſig paa adſkillige og foranderlige Maader,
deels imod Dyrenes Bold, deels imod Solens Hede,
Luſtens Sugtighed eller Vinterens Kulde, enhver ef-
ter ſin Henſigt, med at indſlutte ſig i et Silke-Svøb,
eller i Blade; med at ſkiule ſig i Træernes Sprækker
og Huller, under Jordens Skorpe, paa Vandbun-
den eller paa andre Steder, indtil de fremkomme
fuldkomme, og mere beqvemme til at fordrage eller
undflye de forrige Ueiligheder.



§. VIII.

Insignes & multæ larvarum inter structuræ intercedunt differentiæ; Solo colore & statura a perfectis discedunt quædam; dantur rudimentis alarum conspicuis præditæ, quæ speciæ perfectæ reliquis membris vel omnino vel ex parte conveniunt. Ceteræ vermiformes, succosæ, molliores, majores, voraces, sæpius alimento proprio. Degunt omnes vel in aqua & ejus plantis vel in terra & ejus flora, imo in ipsis animalibus terrestribus vel aquaticis nonnullæ. Quorum corpora voracitati aliorum exponantur, vel solis calores

res

§. 8.

Alf Larvernes Skikkelser ere der anseelige og mange Forandringer; Nogle ere allene adskillige fra de fuldkomne i Henseende til Farven og Størrelsen; nogle have tydelige Kiendetegn til Binger, hvilke i de øvrige Dele enten ganske eller tildeels komme overeens med deres fuldkomne Arter. Nesten see ud som Orme, ere saftefulde, bløde, store, graadige, oftest paa en dem egentlig Føde. De holde sig alle enten til Vandet og dets Planter, eller til Jorden og dens Vexter, ja nogle til Land- og Vand-Dyrene selv. De som staae i Fare for andres Graadighed, eller ikke

taale



res minus perferant, sub terra sese occultant; vel personatæ incedunt proprio obductæ stercore; vel sua se tegunt spuma; vel sese involvunt rela sericea, foliis, rasura lignorum, aliisve cuilibet aptis & obviis materiis; vel cucullos cylindræcos e villis, quos rodunt, vel e gramine, arena sive conchis aquaticis sibi fabricantur; vel spurcitie obtectæ quisquilias mentiuntur.

§. IX.

Ira ex ovo larva, e larva pupa, e pupa nudatum, perfectum erumpit insectum, quod a reliquis

anima-

taale Solens Hede, skiule sig under Jorden; eller de gaae formummede, skiulte med deres eget Skarn; eller de giemme sig i deres egen Fraade; eller indvikle sig i Silke-Bæve, i Blade, i gnavede Træ-Spaaner, eller i andre for enhver beqvemme og forekommende Materier; eller de gjøre sig cylindriske Kræmmerhuse af de Klude, som de opgnave, eller af Græs, Sand, og Søe-Snækker; eller de tildække sig med Stov og see ud som Feye-Skarn.

§. 9.

Saaledes frembryder af Egget Larven, af Larven Puppen, og af Puppen den blottede, fuldkomne Insekt, som skiller sig fra de andre levende Dyr

ved



animalibus vivis sese distinguit partibus externis, sine læsione animalis conspicuis, corporis nempe cute ossea, ejusque incisuris, hincque segmentis pluribus, eorumque per stigmata lateralia perforatione; antennis articulatis, mobilibus, exsertis, juxta oculos capiti insertis; pedibus communiter sex, rarius pluribus.

§. X.

Corpus infectorum, cute ossea cataphractum, vel ovatum s. ovale, oblongum, lineare, cylindricum, hemisphæricum, depressum, convexum, pubescens, tectum

ved sine udvortes Dele, som uden Sønderrivelse ere kiendelige, nemlig ved Kroppens beenlignende Hud; dens Indskærelser; de heraf følgende flere Afdelinger; og disse ved Ande-Huller paa Siderne giorte Aabninger; ved leedboelige og bevægelige Samlestænger, som staae udrafte og fæstede i Hovedet hos Dyrene; og ved Fødderne, som ere almindelig sex, sielden flere.

§. 10.

Insekternes Krop, som er bevæbnet med et beenlignende Hud-Panzer, er enten egrund, aflang, jevnlang, cylindrisk, halv-kuglerund, nedtrykt, bukket-rund,



rectum crusta; imbricatum squamis, nudum; alatum f. pennatum, v. apterum f. impennatum; elytris instructum v. anelytron; hexapodon v. polyodon: dividitur naturaliter, secundum recentiores, in *Caput*; *Truncum*, *Abdomen* & *Artus*.

§. XI.

Caput vel rarius cum thorace unitum, vel sæpius a thorace distinctum; hoc attenuatum antice vel postice; protractum f. prolongatum tubo, vesica; cornutum; tuberculatum; muticum f. inerme; depressum; gibbum; con-

rund, lodden, skiult med Skæl, tækket med Skæl, eller bar; vinged eller uvinged; forsynet med Bingedækker eller uden Bingedækker; sexbened eller mangesbened: Den deles naturligviis, efter de Nyere, i *Zovedet*, *Bullen*, *Vommen* og *Ledemodene*.

§. II.

Zovedet er enten ganske fielden forenet med *Ryggen*, eller som oftest adskilt fra *Ryggen*, og da er det smalere enten bag til eller for til, udtrakt i en *Snude* eller *Blære*; horned; knorted; kullad; nedtrykt; puffed; fegledanned; eller udtrakt, dette er enten



conicum; exsertum, quod prominens, inflexum, nutans; retractum vel retractile intra thoracem; vel denique clypeatum. Partes ejus sunt *Oculi*, *Antennæ*, *Os & Palpi*.

§. XII.

Oculi, quibus vident colores, omnibus, simplices v. compositi; bini v. plures; capiti innati, immobiles; vel pedunculati, elongati, mobiles; laterales vel verticales; prominuli, approximati, remoti s. distantes.

Antennæ,

enten fremstaaende, indbøyet eller ludende; tilbagestrakt, eller som kan trækkes tilbage i Bullen, eller dog skjult under et Skjold. Hovedets Dele ere *Øynene*, *Samlestænglerne*, *Munden* og *Mundstænglerne*.

§. 12.

Øynene, hvormed de adskille Farverne, have de alle, enkelte eller sammensatte; tvende eller flere; indgroede i Hovedet, ubevægelige; eller siddende paa en lang Stilk, bevægelige; paa Siderne eller oven paa Bissen; udstaaende, nærstaaende, frastaaende.

Samle-



Antennæ, quibus percipiunt, omnibus; plurimis duæ, paucissimis quatuor; omnes ex pluribus vel paucioribus articulis compositæ, longitudinis diversæ; thorace breviores vel longiores, corpori longitudine æquales, vel longiores; crassiores extrorsum, introrsum, vel medio; setacæ, pectinatæ, pennatæ, barbata; clavata, clava s. capitulo fissili, perfoliato, solido, truncato, integro; filiformes; moniliformes; prismatica; filatæ; subulatæ; mucronatæ; setariæ; plumatæ; basi distinctæ vel coadunatæ; pediformes.

Os

Samlestængler, hvormed de fornemme, have alle; de fleste tvende, saa fire; alle bestaae af flere eller færre tilsammensatte Leed, og ere af adskillig Længde, kortere eller længere end Bullen, lige lange med, eller længere end Kroppen; tykkere ud ad, ind ad, eller midt paa; børstespidsede, kamtandede, fiærvingede, skiægghaarede; kølgeendede, med splitted, bladed, heel, affortet eller uaffortet Rølle; traadsmaale; perleradede; trekantede; traadjævne; sylspidsse; spidsoddede; børstevæbnede; fiærbuskede; med adskillig eller samlet Rod; foddannede.

Munden



Os quibusdam in pectore, plerisque sub capite;
 1) instructum *rostro* s. *aculeo fistuloso* corneo; fetaceo;
 univalvi; bivalvi vel multivalvi; conico; porrecto;
 recto; geniculato; inflexo; pectorali; nutante; arcua-
 to. 2) Instructum *maxillis* transversis; forcipatis;
 prominentibus, vel intra labia occultatis. 3) Instructum
lingua vel *proboscide* inflexa; spirali; retractili; val-
 vulis pluribus v. nullis. 4) Muticum, *rima* aperta;
 nullo instrumento cibario instructo.

Palpi

Munden have nogle paa Brystet, de fleste
 under Hovedet. Den bestaaer enten 1) af et smal
 Sue-Rør, som er enten hornagtig; børsteagtig;
 i enkelt, tofold eller mange Skeder; fegledanned;
 fremrakt, lige eller knæbøjed; indkrummet hen un-
 der Brystet; ludende eller buetkrummet. 2) Af toers-
 staaende Ræber; som ligne en Smedde-Tang; frem-
 staaende eller skjulte inden for Ræberne. 3) Af en
 Tunge eller Snabel som er indkrummet; kringel-
 bøjed; kan trækkes tilbage; i eller uden Skeder.
 4) Af en Sprække; uden nogen af disse Røde-Red-
 skaber.



Palpi, quibus odorantur? plerisque; ori affixi; articulati; clavati; cheliferi; cheliformes; fetacei; subulati; recti; incurvi.

§. XIII.

Truncus cum capite unitus; vel a capite distinctus, inter hoc & abdomen situs; supra *Thorace* & *Scutello*, subtus *Pectore* & *Sterno* constans.

§. XIV.

Thorax nudus vel clypeatus; marginatus, immarginatus; spinosus, aculeatus, dentatus, mucronatus, muticus; rugosus; inæqualis; hirtus; carinatus; cristata-

Mundstænglerne, hvormed de lugte? have de fleste; fæstede ved Munden; bestaaende af Leed; Kølleendede; med Knibesaxe; eller som Knibesaxe; børstespids; spids; rette; eller indbøvede.

§. 13.

Bullen udgjør eet med Hovedet, eller sees særskilt, siddende imellem Hovedet og Bommen; bestaaer oven paa af Ryggen og Skiltet, neden under af Brystet og Bryst-Sværdet.

§. 14.

Ryggen er bar eller skjoldet; med eller uden Rand; med Torne, Takker, Tænder, Odder eller



criftatus; cornutus; tuberculatus; lævis; teretiusculus; orbiculatus; ovatus; globofus; elongatus; linearis; cylindricus; planiusculus; gibbus; convexus; truncatus; retufus; emarginatus; v. integer: Hujus notentur *margines & discus*.

Scutellum apex quasi thoracis; longitudinis diversæ; rarissime abdominis dorsum integrum cooperiens.

Pectus, regio trunci ima, mucronatum v. muticum; maculis fanguineis pictum v. incruentum.

Sternum,

fulled: rynket; ujevn; haarfuld; fiølskarp; med Hanekam eller Horn; knorred eller glat; smaltrind; cirkelrund; egrund; fuglerund; lang; jevnbreed; cylindrisk; flad; puffed; bukkelrund; affortet; indtrykt; indfkaaren; e. heel: Man har at anmærke dens Rander og Skive.

Skiltet er saa at sige Ryggens Ende-Spidse; af adskillig Længde; meget fielden ftiuler det Bommens hele Overdeel.

Bryftet er Bullens Underdeel; med eller uden Odder; maled med Blod-Plætter, eller uden Blod-Plætter.

Bryfts



Sternum, processus pectoris posticus mucronatus; integrum vel bifidum.

§. XV.

Abdomen ventriculo, intestino, visceribusque fætum, annulatum, spiraculis lateralibus pertusum; fessile; petiolatum; æquale; depressum; foliaceum; compressum; falcatum; lobatum; plicatum; v. papillosum: postice instructum *ano* simplici; dentato; nudo; barbato; v. papilloso.

§. XVI.

Bryst-Sværdet er en fra Brystet bag til udstaaende Spidse; heel eller tvækløftet.

§. 15.

Vommen er opfyldt med Maven, Tarmene og Indvoldene, bestaaer af flere tilsammenhængende Ringe, som paa Siderne ere igiennemborede ved Ande-Huller. Den sidder tæt til Bullen; hænger til den ved en Stilk; er af lige Brødder; fladtrykt; bladtrynd; sammentrykt; segelkrum; rundlappet; foldet; e. vortet: Forsynet bag til med Gadboor, som er slet; tandet; bar; stægged; eller vortet.



§. XVI.

Artus sunt *cauda*, *pedes*, *alæ*, *elytra*, *halteres*, *pectines*.

§. XVII.

Cauda, abdomen terminans, articulata, brevis; v. elongata; solitaria, bicornis; simplex; setacea, foliacea, v. aphylla; armata, forcipata, furcata, setosa, filosa, chelata, mucronata, aculeata; aculeo simplici, composito; lævi, ferrato; exserto; retractili, recondito, recto, v. spirali.

§. XVIII.

§. 16.

Ledemodene ere: Stiertene; Benene; Vingjerne; Dingedækkerne; Vægtstængerne; Kammenene.

§. 17.

Stiertene, som ender Bommen, bestaaer af Leed; er kort eller lang; enkelt eller i to Horn udslobende; slet, børstespids, bladed eller bladløs; bevaebnet med Tang, Fork, Børster, Traader, Knibesax, Spidsodde, eller Braad som enten er enkelt, sammensat, glat eller med Savtænder; staaer udraakt; kan trækkes tilbage; er skjult; lige, eller kringelbøjed.

§. 18.



§. XVIII.

Pedes communiter sex, rarius octo vel plures: Pro vario & diverso usu ambulatorii, cursorii, saltatorii, natatorii; situ varii: pectori, v. pectori & abdomini, vel capiti, pectori & abdomini affixi; anteriores s. antici, posteriores s. postici, & intermedii: omnes constant 1) femoribus dentatis; muticis; simplicibus; crassissimis; 2) tibiis dentatis, muticis; 3) tarso s. planta foliacea, simplici; 4) unguibus v. villis v. utrisque;

§. 18.

Benene ere almindelig sex, sielden otte eller flere: Efter deres adskillige og foranderlige Brug enten Gang, Løbe, Hoppe eller Svømbeen; i Henseende til deres adskillige Sted, ere de siddende paa Brystet allene, paa Brystet og Bommen, eller paa Hoved, Bryst og Bom tillige; Forbeen, Bagbeen og Mellemben: Alle bestaae 1) af Laar med eller uden Tænder; jevntykke, usædvanlig tykke. 2) Af Skinnebeen med eller uden Tænder. 3) Ankel eller Sod, som er lappet eller slet. 4) Kløer; Haarrotte; eller begge Dele samlede; en bevægelig Kløe,



que, interdum digito mobili cum v. absque pollice, hinc manu f. chela.

§. XIX.

Alæ, veteribus pennæ, membranacæ, duæ v. quatuor; primores v. posticæ; nudæ v. imbricatæ squamis coloratis; nervosæ; striatæ; reticulatæ; hyalinæ; coloratæ; versicolores; fasciatæ; fenestratæ; ocellatæ; cœcæ; concolores; integræ; caudatæ; angulatæ; dentatæ; crenatæ; erosæ; digitatæ; planæ; plicatiles; complicatæ; cruciatæ; incumbentes; deflexæ; reversæ; depressæ;

med eller uden en stib Tommel-Klœ, da de kaldes Krabbe-Klœ, Krabbe-Sax.

§. 19.

Vingerne, kaldes hos de Gamle Sicere, ere Klarhindede; to eller fire, Overvinger og Undervinger, enten bare eller tækkede med farved skialddannet Støv. Senefulde; sribede; nætrudedede; vandklare; farvede; brogede; baandede; med igiennemsigtige Plætter; med eller uden Syne; eensfarvede; heelrandede; udlebende i en Hale; Hjørne, Tænder, Karver; indgnavede, fingrede; flade, sammenfoldede; indfoldede; kryssede; hvilende; nedbøvede; tilbagebøvede;

ned



depressæ; tumidæ; extensæ; horizontales; erectæ; patentes; conniventes; divaricatæ; falcatae; lanceolatae; rotundatae; vel alius figuræ: Harum notentur *basis, costa, margines, anguli & discus.*

§. XX.

Elytra, veteribus vaginæ, crustacea, alas nonnullorum tenuiores integras, vel earum basin, vel abdomen pennatum tegentia, semper bina; distincta vel coadunata; mobilia; immobilia; integra; dimidiata; abbre-

nedtrykte; brusende; udstrakte; vandrette; opstaaende; aabne; sammenknebne; skrævende, segelkrumme; lansedannede; rundagtige eller af anden Skabning. Paa disse maae mærkes *Koden, Vingebenet, Randene, Hjørnerne og Skiven.*

§. 20.

Vingedækkene, kaldes hos de Gamle *Skæder*, ere skorpagtige; skulder nogles tynde *Vinger* enten ganske, eller megetielden *Koden* deraf, eller og nogle *Uvingedes* bare *Bom*; de ere altid tvende; adskilte eller sammengroede; bevægelige; ubevægelige;



abbreviata; flexilia; mollia; rigida; lævia; scabra; striata; fulcata; punctata; rugosa; marginata; attenuata; linearia; porcata; fastigiata; mucronata; præmorsa; dentata; ferrata; Horum notentur *basis*, *margines*, *suturae*, *apex* & *discus*.

§. XXI.

Halteres capitella petiolata, solitaria pone singulam alam plurimorum dipterorum; plerumque sub squamula propria, rarius nudi.

§. XXII.

hele; halve; affortede; bøvelige; bløde; stive; glatte; skrubbete; sribete; surede; prikkede; rynkede; randede; smallebende; jevnsmækkre; skarpryggede; topryggede; afbidte; tandede; eller savtandede. Paa disse er at mærke Roden, Randene, Noddene, Spidsen, Skiven.

§. 21.

Vægtstængerne ere Stilke med Hoved paa Enden, som sidde enkelte, bag ved hver Vinge, paa de fleste tovingede; under et eget Skæl; sielden bare.

§. 22.



§. XXII.

Pectines unico generi proprii, bini; pone pedes inter pectus & abdomen siti, ab unico latere muniti dentibus, speciem numero determinantibus.

§. XXIII.

Insecta omnia *muta*, quædam præprimis mares, maxime circa tempus coeundi, proprio sed diverso instrumento varie *sonora*, ictu capitis; nuchæ ad thoracem attritu; lamellis abdominalibus; alarum concussione tremula vel mutua, vel contra abdomen, vel contra

tra

§. 22.

Kammene, som tilhøre allene eet Slag, ere tvende; siddende bag Fodderne imellem Brystet og Bommen; have paa den ene Side Tænder, hvis forskjellige Tal bestemmer Arterne.

§. 23.

Alle Insekterne ere stumme; nogle, i Besynderlighed Hannerne, give, meest ved Parretiden, adskillig Lyd ved et besynderlig og hos dem forskjellig Middell, ved Hovedets Banken; Nakkens Skuren paa Ryggen; Bommens Plader; Vingernes zittrende Bevægelse paa hverandre, paa Bommen,



tra halteres; femorum prælongorum attritu cum alis: hinc susurrus; hinc imitatio cantationis tremulæ; hinc assimilatio soni horologii; lyræ; buccinæ &c., stridentem hunc ætheris percipiunt alia, organis auditus distinctis, notis, licet careant cuncta. *Odore & gustu* pollent plurima, tactu omnia, visu diurno pleraque, nocturno reliqua.

§. XXIV.

Per poros laterales, stigmata dicta, respirant omnia, siphone oris fugunt haud pauca, per exitum ani halant multa: inodora quædam; suaveolentia nonnulla;

eller paa Bøgtstængerne; ved de lange Laares Skæven paa Bingerne; Heraf kommer en Surren; en trillende Lyd; Lyden efter et Uhreværk, en Lire, Bassune, o. s. v. Denne Lustens surrende Bevægelse fornemmer andre, endskjønt ingen haver bekiendte Kiendelige Hørelemmer. De fleste have Lugt og Smag; alle føle; Mængden seer om Dagen; Resten om Natten.

§. 24.

Alle ander igiennem Side-Åbningerne, som kan kaldes Ande-Huller; endeel trække til sig ved en Mund-Pompe; andre udpuste igiennem Gadbovet;

nogle



nulla; fœtida alia; phosphorea pauca: Moventur omnia pro diverso elemento diverso modo, natando pro-na v. supina, ambulando, saltando, cursitando, re-
pendo, volitando, filumve trahendo.

§. XXV.

Societate fœderata sunt quædam, turmatim obambulant nonnulla, seorsim sparsaque inde a coitu vivunt reliqua. Absque ullo alimento statum suum perfectum absolvunt quædam; omnia e contra delibant nonnulla; propriis tantum vescuntur alia; plantas appetunt plurima;

nogle have ingen Lugt; endeel lugte vel, endeel lugte ilde; faa lyse i Mørket. Alle bevæge sig efter deres forskiellige Element paa forskiellig Maade, ved at svømme paa Ryggen eller Bugen, ved at gaae, hoppe, løbe, krybe, flyve, eller spinde sig frem.

§. 25.

Nogle leve i Selskab; endeel gaae i samlede Flokke; Resten leve adskilte og spredde lige fra deres Parrelse. Nogle tilendebringe deres fuldkomne Tilstand uden Underholdning; tvertimod snage nogle i alle Slags; andre æde intet uden en dem egentlig Føde; de fleste holde sig til Planteriget; andre sue enten



rima; sanguifuga alia; putrida inhabitant alia; prædantur alia; in ipsam familiam imo propriam speciem sæviunt nonnulla; interdium victum quærunt pleraque, noctu reliqua.

§. XXVI.

Plura ubique sunt plantarum speciebus infecta, sed, ob patentiore sibi regionem in orbe *pauciora*: Nota *Tropica & Arctica*; aquatica ubique maxima; singula respectu reliquorum animalium minima, sed uniuersa maximæ molis animantia: Hodie ignota *Antarctica*,

enten Blod; æde Riød; eller boe i forraadnede Ting; nogle rove; andre husere mod deres egen Slægt, ja imod dem, med hvilke de ere af samme Art. De fleste søge deres Føde om Dagen, Resten om Natten.

§. 26.

De ere allevegne flere end Stedets Planter; men synes, formedelst det store Rum, de have for sig, at være færre: De bekiendte ere inden for Bensdecirklerne og Nordpolen; Vandets Indbyggere ere allevegne de største; enhver i Henseende til de øvrige Dyr, de mindste, men alle tilsammen udgiøre den største Dyresværm; de hidtil ubekiendte ere de ved Syd:

arctica, minutissima, & reliqua nunquam indagata; Maxima effectu eoque vario, hinc admiranda omnia, æconomica quædam, medica alia, miraculosa nonnulla.

§. XXVII.

Oeconomica censentur ob usum, quem præstant, vel ob noxam, quam producunt; ex his fericum, mel, cera, thura atque tincturæ variæ; varia variis regionibus olim & hodie fercula; mutua noxiorum existirpatio; horum ope consumuntur removenturque cadavera,

Endypolen, de allermindste og de øvrige, som aldrig ere opdagede; Alle ere store, i Henseende til deres adskillige Virkninger, derfor ere alle beundringsværdige, endeel vedkomme Huusholdningen, endeel ere nyttige til Lægedomme og nogle have indbildet os Mirakler.

§. 27.

De vedkomme Huusholdningen formedelst den Nytte de tilbringe os, eller formedelst den Skade de foraarsage; of disse har vi Silken, Honningen, Borsret, Viraken og adskillige Farver; adskillige i adskillige Lande gamle og nye Rætter; og de skadeliges indbyrdes Odelæggelse; ved deres Hielp fortæres og bort-



davera, atque ita ab inquinamentis putridis purificantur aër & aqua; horum labore fœcundatur ftercorata terra, fructificantur germina, plantantur femina, excrescunt arbores, maturefcunt fructus, & lætam mellefem fibi promittunt coloni: Hæc vero infecta, munere fuo probe functa, fapienti naturæ confilio tandem redeunt in alimentum terreftrium, volatilium & natatiliun, vitæ confervandæ neceffarium. E contra per hæc vexantur, fæpe exulcerantur homines; labefactantur hortii; deformantur nemora; depafti relinquuntur agri; denudantur prata; dedecorantur fylvæ; deftruuntur

uten-

bortryddes Aadfeler, venses Vandet og Luftten fra det Raadne, ved deres Arbeide frugtbargiores den giodede Jord, befrugtes Froet, plantes Sæden, opvoxe Træerne, moednes Frugterne og en riig Hof forventes af Landmanden: Men disse Insekter, naar de faaledes vel har tilendebragt deres Forretning, blive de efter Naturens vife Raad til det fornødne Livets Ophold for Jordens, Luftens og Havets Indbyggere. Evertimod ved dem plages Mennefkene og ofte befænges med onde Saar; ved dem herges Haverne; vanzires Lundene; opædes Agrene; blottes Engene; udfkæmmes Skovene; forderves Boefkab; melædes

utensilia; depilantur vestimenta; consumuntur promptuaria; excavantur robora; evertuntur domus; deturpantur cameræ; delentur animalium plantarumque muſea; violantur, disperguntur, necantur greges jumentorum & pecorum; adgravantur aves; extirpantur piſces; interimuntur ex propria familia cum noxiis utiliſſima, eorumque devaſtantur labores.

§. XXVIII.

Medica, hucusque nota, pauciora; ſub certis morbis ſpecifica quædam; vulnera propria ſanant alia; raro interne, frequentius externe applicanda.

§. XXIX.

mølædes Klæderne; fortæres Forraadshuſene; igiendemboreſ Skibſtømmeret; omkaſtes Huſene; beſudles Bærelſerne; ødelægges Dyre og Plantefamlinger; overfaldeſ, adſplittes ja dræbeſ hele Fæe og Qvægſtokke; beſværes Fuglene; udødeſ Fiſkene; omkommeſ af Inſekterne ſelv, med de ſkadelige de nyttigſte, og deres Arbeider bliveſ ganſke udplyndrede.

§. 28.

De hviſ Nytte hidtil er bekiendt i Lægedomme ere ſaa; nogle give en ſærdeleſ Hielp i viſſe Sygdomme; andre tiene til Lægedom mod deres egne Saarelſer. Man tager dem ſielden ind, men oftere brugeſ de udvorteeſ.

§. 29.



§. XXIX.

Miraculosa inter ea referri debent infecta, quæ ex singulari facie, cum alia re communi, infelicia iræ divinæ esse præfagia divinarunt stupida & vanæ imaginationi credula ingenia; quæ ex insignis & haud frequentis catervæ voracitate, ejusque iterum, ex legibus naturæ tamen necessaria, cessatione pœnam peccatorum præcipuam a vulgo judicantur; ea demum quorum effectus, absque eorum ortu considerati, vel pro prognosticis rei futuræ vel pro ominibus instantium malorum

vel

§. 29.

De som ere anseete som Mirakler, ere saadansne, hvilke af deres besynderlige Udseende, som de have tilfælles med andre Ting, ere af Taabelige og Lettroende, der have stolet paa en daarlig Indbildning, holdte for at være Guds Bredes Forkyndere; hvilke for medelst den af deres store og usædvanlige Skare følgende Graadighed, og dennes igien usforventede, skiont af naturlig Aarsag nødvendige, Ophør, agtes blant Almueen som en besynderlig Syndestraf; de endelig, hvilkes Virkninger, uden Aarsagernes Overveelse, ere holdte enten for Tegn paa tilkommende Ting, eller Forvarsler om forestaaende Ulykker, eller Ulykkerne selv,

vel malis ipsis ab irato Deo immixtis vel denique operibus
 sagarum imo ipsius diaboli fuere habita: Hinc olim solennes preces & gratiarum actiones in regione
 aliqua boreali, hinc ingentes in quibusdam Galliaë, Sveciæ,
 Germaniæ, Belgii, aliorumque regnorum provinciis vario tempore exorti rumores; hinc variæ
 rusticorum vanæ haud raro lepidaë sententiæ; ejusmodi ignorantiaë merito quoque debetur trita illa vulgaris,
 sed falsa, opinio, etiam in mentibus eruditorum quorundam
 radicata; generatio nempe animalium e putridis, quæ alias *æquivoca* dicitur.

§. XXX.

selv, nedsendte af en fortørnet Gud, og endelig Hæxerie eller
 Dævels Kunster: Deraf har man fra forðum Tid offentlige Bededage,
 som vare anordnede i et vis nordisk Land, deraf ere store Bevægelse opkomne
 i adskillige Provinzer i Frankrig, Sverrig, Sydskland, Holland
 og andre Riger; deraf have Bønderne deres adskillige, undertiden
 løyertige Meninge: Saadan Uvidenhed har man lettelig at tilskrive
 den forslidte, almindelige men falske Indbildning, som endogsaa
 endeel af de Lærde med Haardnakkenhed have paaftaaet: nemlig
 Dyreavlingen af forraadnede Ting, hvilken ellers kaldes den utydelige.



§. XXX.

Ignorantiam hanc, publicam, licet non omnino privatam, extirpavit studium entomologicum, cum reliquis historiæ naturalis partibus ad id, quod obtinet, fastigium evectum: incrementum hoc non unico die, anno, lustrove perficiebatur, seculorum enim longus requirebatur ordo; adeoque lente crescebat scientia, mutationibus cum tempore obnoxia; hincque polymorphum variarum ætatum fistebat animal.

§. XXXI.

§. 30.

Denne Uvidenhed er, for saavidt det Almindelige betreffer, men ikke saavidt den er særdeles hos nogle, udryddet ved Insektlærens Dyrkelse, hvilken med de andre Dele af Naturhistorien er opkommen til den Højde, som den nu besidder: Denne Tilvæxt blev ikke tilendebragt i en Dag, et Aar eller et Aares maal, thi dertil behøvedes mange Aarhundrede; altsaa voxte Videnskaben langsom, som ved Omvevling af Eiderne undergik adskillige Forandringer, og fremstillede sig saaledes, som et Dyr under mange Skikkelser og af adskillige Aldre.

§. 31.

§. XXXI.

In ovo jam latuit usque dum tempore Alexandri animata, rumpebatur putamen, & prodibat in Græcia exigua larva, quæ, debellato Mithridate, inter spolia transportabatur Romam, ubi quorundam cura sustentabatur, postea neglecta, abjecta, ignotaque jacebat, usque dum huic, jam fere exsiccata, seculo decimo sexto porrigebantur variis in locis nova alimenta, quibus reviviscens vescebatur, magnitudine aucta primam detraxit tunicam; prodiit jam seculo proximo, decimo

§. 31.

Den laae endnu skiult i Egget indtil den i Alexandri Tider kom til Live; nu brækkedes Skallen og i Grækenland fremkom en liden Masse, hvilken, efter Mithridats Overvindelse, blev iblant det giorte Bytte henbragt til Rom, hvor den ved nogles Omfarg holdtes ved Live, men siden blev forsømt og bortkaster: Den laae saaledes hen ubekiendt indtil det septende Aarhundrede, da man paa adskillige Steder tilbragte denne liden Orm, som nu næsten var hentørret, nye Underholdning, hvorved den igien kom tilrette, aad, tog til og affkiød sin første Ham; nu fremkom i det

C 2

følgende



decimo septimo, coloribus magis ornata larva; quotidie invaluit, vorax, tunicas detraxit varias, varia interposita quiete, donec initio seculi nostri e pupa denudatum erupit infectum: madidis adhuc & contractis membris explicatis, expansis ficcatisque, justum acquisivit robur; lente circumambulans, post varias alarum tremulas vibrationes tandem primum in Svecia volatum, eumque felicem, tentabat. Mirabantur omnes veri æstumatores, jam perfectum, splendidis coloribus superbiens circumvolansque animal, quod, benigno sole

fæcun-

følgende syttende Aarhundrede denne med flere Farver prydede Masse, den var graadig og vopte daglig, den affkød adskillige Hammer, hvorimellem den ofte laae stille, indiil der i vores Aarhundrede udbred af Puppen en blottet Insekt: Da dens endnu vaade og sammentrokne Lemmer vare blevne udviklede, udpustede og tørrede, bekom den sin fulde Styrke, den gik langsom omkring, og efter at den adskillige Gange havde begyndt med Bingerne en zittrende Flagren, dristede den sig omsider i Sverrig til sin første og lykkelige Flyven. Alle sande Skionnere beundrede dette nu fuldkomne, omslyvende og med sine spillende Farver pralende Dyr, hvilket ved milde Solestraaler blev

befrugtet,

Fœcundatum, varia & diversa posuit ova, jam per totum orbem divulgata, numerosam, utinam felicem, duraturam! sobolem multiplicantia.

§. XXXII.

Tantas tamque varias ab incunabilis ad florem ætatis evecta scientia subiit metamorphoses. Variæ epochæ varios produxere autores, quorum præstantiores pro ætate ferrea, ænea, argentea demum aurea meritis inclaruere singuli; communi studio conjuncti de unico nomine conveniebant omnes:

In-

befrugtet, lagde Eg af adskillige Skikkelser, som nu ere udbredte over hele Verden, og forplanter en, gid lykkelig og varende! talrig Yngel.

§. 32.

Saa store og saa adskillige Forvandlinger har denne Videnskab igiennemgaaet lige fra dens første Barndom, indtil den naaede sin blomstrende Alder. De adskillige Tidsdelinger have frembragt adskillige Skribentere, iblant hvilke de besynderligste have været anseelige, enhver ved sine Fortienester, efter den Alder, hvori han skrev, enten saa det var Jernets, Kobberets, Sølvetts eller den gyldne. De som komme deri overeens at de dyrkede disse Studeringer, vare alle:



Insectistæ, diverso scopo, quem porrexit ingenium,
locus, tempus, & occasio diverfi; hinc

I. *Entomologi*, qui

A) *Collectores*, qui

- 1) *Patres*, ut: Aristoteles, Plinius,
Dioscorides &c.
- 2) *Commentatores*, ut: Aristotelis, Pli-
nii, Dioscoridis &c.
- 3) *Ichniographi*, ut: Hoffnagel, Goe-
dart, Redi, Meriana, Valisnerius,
Albi-

Insektkyndige, men formedelst de forskiellige Ønes-
meed, som Næmnet, Stedet, Tiden og Leis-
ligheden vilde tillade enhver, vare de forskiellige;
herudover bleve de

I. Insektlærere, som vare

A) Samlere, hvilke igien vare

- 1) Lærefædre, saasom: Aristoteles,
Plinius, Dioscorides o. f.
- 2) Fortolkere, saasom: Aristotelis,
Plinii, Dioscoridis o. f.
- 3) Aftegnere, saasom: Hoffnagel,
Goedart, Redi, Meriana, Ba-
lis-



Albinus, Frisch, Wilkes, Reaumur, Ræsel, de Geer, Lister, Clerk, Linnæus &c.

4) *Metamorphosii*, ut: Goedart, Meriana, Valisnerius, Albinus, Frischius, Reaumur, Wilkes, Ræsel, Linnæus &c.

5) *Descriptores*, ut: Rajus, Linnæus &c.

6) *Monographi*, ut: Lister, Schæffer, Clerk, Linnæus &c.

7) *Cu-*

lisnerius, Albinus, Frisch, Wilkes, Reaumur, Roesel, de Geer, Lister, Clerk, Linnæus o. f.

4) *Forvandlingslærere*, saasom: Goedart, Meriana, Valisnerius, Albinus, Frischius, Reaumur, Wilkes, Roesel, Linnæus o. f.

5) *Beskrivere*, saasom: Rajus, Linnæus o. f.

6) *Enkeltes Afhandlere*, saasom: Lister, Schæffer, Clerk, Linnæus o. f.



- 7) *Curiosi*, ut: Catesby, Meriana, Linnæus, Uddmann, Pontoppidan, Ström &c.
- 8) *Museographi*, ut: Linnæus, Poda &c.
- 9) *Topographi*, ut: Meriana, Albinus, Frisch, Reaumur, Linnæus, Pontoppidan, Ström &c.
- 10) *Peregrinatores*, ut: Marcgravius, Edward, Rumphius, Sloane, Brown, Linnæus, Hasselquist, Osbek &c.

B) *Me-*

- 7) *Nyefigene*, saasom: Catesby, Meriana, Linnæus, Uddmann, Pontoppidan, Ström o. f.
- 8) *Samlingers Beskrivere*, saasom: Linnæus, Poda o. f.
- 9) *Stedbeskrivere*, saasom: Meriana, Albinus, Frisch, Reaumur, Linnæus, Pontoppidan, Ström o. f.
- 10) *Reysebeskrivere*, saasom: Marcgravius, Edward, Rumphius, Sloane, Brown, Linnæus, Hasselquist, Osbek o. f.

B) *Me-*

B) *Methodici*, qui

- 1) *Philosophi*, ut : Swammerdam, Reaumur, de Geer, Linnæus, Biberg, Söderberg &c.
- 2) *Systematici*, ut : Swammerdam, Reaumur, Rajus, Linnæus, Koelreuter &c.
- 3) *Nomenclatores*, ut : Linnæus &c.

II. *Entomophili*, qui

- 1) *Anatomici*, ut : Malpighius, Swammerdam, Reaumur, de Geer, Lyonnet &c.

2) *Me-*B) *Methodister*, som igien vare

- 1) *Philosopher*, saasom : Swammerdam, Reaumur, de Geer, Linnæus, Biberg, Soderberg o. f.
- 2) *Systematiker*, saasom : Swammerdam, Reaumur, Rajus, Linnæus, Koelreuter o. f.
- 3) *Navngivere*, saasom : Linnæus o. f.

II. *Insektelstere*, som vare

- 1) *Anatomister*, saasom : Malpighius, Swammerdam, Reaumur, de Geer, Lyonnet o. f.



- 2) *Medici*, ut: Dioscorides, Matthi-
lus, Galenus, Adrovandus, Glau-
berus, Dale, Geier, Schroder,
Heimreich, Reuberus, Euth &c.
- 3) *Miscellanei*, ut: Linnæus, Reaumur,
Valisnerius, Bon, Busch; Bochar-
tus, Lesser, Derham, Rathlef; Ovi-
dius, Virgilius, Masen, Commirius.

TA-

- 2) *Læger*, saasom: Dioscoridis, Mat-
thiolus, Galenus, Aldrovandus,
Glauberus, Dale, Geier, Schro-
der, Heimreich, Reuberus, Euth,
o. f.
- 3) *Miscellaner*, saasom: Linnæus,
Reaumur, Valisnerius, Bon,
Busch; Bochartus, Lesser, Der-
ham, Rathlef; Ovidius, Virgi-
lius, Masen, Commirius o. f.

TABULÆ
INSECTORUM
PERFECTORUM.

Tabler

over

de fuldkomne

Insekter eller Kræf.



Insecta.

A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

a) Crustaceis per totam longitudinem;

1) Pedibus ambulatoriis,

†) Tibiis dentatis;

*) Antennarum clava fissili: - - -
- - - - - SCARABÆUS.

a) Thorace cornuto v. tuberculato:
- - - - - (*)

b) Thorace inermi;

1) Capite cornuto v. tuberculato: - - - (**)

2) Capite antice forcipato: (***)

3) Capite inermi: - - (***)

**) Antennarum clava solida,

1) Capitulo simplici; Elytris abbreviatis: - - - HISTER.

2) Capitulo trinodi; Elytris integris: - - - DERMESTES (19)

††) Tibiis muticis;

*) Antennis extrorsum crassioribus v. æqualis crassitie

a) Infidentibus tubo capitis antice prolongati: - - CURCULIO.

1) Tubo thorace longiore - -

- - - *Longirostris.*

A) Femoribus simplicibus,

1) Invicem æqualibus: (*)

2) Posticis crassissimis: (**)

B) Femoribus dentatis: (***)

II) Tubo thoracis longitudine & infra; - - - *Brevirostris.*

A) Femoribus simplicibus:

- - - (***)

B) Femoribus dentatis: - -

- - - (***)

A) Hovedet

Kræk eller Insekter.

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangsødder,

†) Skinnebenene tandede;

*) Samlestængler med splittede Rølle;
Torbist.

a) Ryggen horned eller knorted: : : 1

b) Ryggen kullede;

1) Hovedet horned eller knorted:

: : : : : 2

2) Hovedet foran bevæbnet med
en Tang: : : : : 3

3) Hovedet ubevæbnet: : : : : 4

***) Samlestængler med heel Rølle,

1) Enfelt Rølle; Vingedækkerne af-
fortede: : : : : Narrebille. *

2) Treknuded Rølle; Vingedækkerne
uafortede: : : : : Klanner.

††) Skinnebenene uden Tænder;

*) Samlestænglerne udad tykkere, e. lige
tykke,

a) Siddende paa Hovedets foran ud-
trakte Snude: : : : : Snudebille. *

I) Snuden længere end Ryggen;

A) Laarene glatte,

1) Lige tykke: : : : : 1

2) De bagerste ganske tykke:

: : : : : 2

B) Laarene tandede: : : : : 3

II) Snuden af Længde med e. for-
tere end Ryggen;

A) Laarene glatte: : : : : 4

B) Laarene tandede: : : : : 5

A) Capite



A) *Capite a thorace distincto;*

I. *Hexapoda;*

A) *Elytris,*

a) *Crustaceis per totam longitudinem;*

1) *Pedibus ambulatoriis,*

††) *Tibiis muticis;*

*) *Antennis extrorsum crassioribus v. aequalis crassitiei,*

b) *Infidentibus capiti non tubuloso;*

1) *Elytris abdomen tegentibus;*

A) *Thoracis margine dilatato;*

†) *Caput tegente:*
. CASSIDA.

††) *Caput non tegente:*
. SILPHA.

B) *Thoracis margine angusto, v. nullo;*

†) *Capite in thoracem impresso,*

*) *Palpis clavatis semicordatis, corpore hemisphaerico, subtus plano: COCCINELLA.*

a) *Elytris rubris flavisve,*

1) *Maculis nigris: (*)*

2) *Maculis albis: (**)*

b) *Elytris nigris,*

1) *Maculis rubris: (***)*

2) *Maculis albis flavisve: (****)*

A) *Sovedet*



A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede?

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangsødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

*) Samlestænglerne ud ad tykkere e.
lige tykke,

b) Siddende paa Hovedet, som en er
udtrakt i en Snude;

I) Vingedækkerne skiule Vommen;

A) Ryggens Rand breed ud-
staaende;

†) Skiulende Hovedet: , , ,
 , , , Skioldbille. *

††) Ikke skiulende Hovedet:
 , , , Aadselgraver. *

B) Ryggens Rand smal, eller
ingen;

†) Hovedet indtrykt i Ryg-
gen,

*) Mundstænglerne endende
sig med en halv hierte-
danned Kulle; Kroppen
halv kuglerund, nedeu
under flad: Maribone.

a) Vingedækkerne røde
e. gule,

1) Sortplættede: 1

2) Hvidplættede: 2

b) Vingedækkerne sorte,

1) Rødplættede: 3

2) Hvid e. gul-
plættede: 4

A) Capite



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

A) Elytris,

a) Crustaceis per totam longitudinem;

I) Pedibus ambulatoriis,

††) Tibiis muticis;

*) Antennis extrorsum crassioribus v.
aqualis crassitiei,

b) Insidentibus capiti non tubuloso;

I) Elytris abdomen tegentibus;

B) Thoracis margine angusto
v. nullo;†) Capite in thoracem im-
presso;**) Palporum clava nulla;
Corpore ovato-oblon-
go, postice convexo:
- - CHRYSOMELA.a) Femoribus invicem
æqualibus

1) Corpore ovato: (*)

2) Corpore cylin-
drico: - - (***)3) Corpore oblon-
go; Thorace an-
gustiore; (****)b) Femoribus posticis
crassissimis: - (**)††) Capite inflexo & condi-
to sub thorace convexo:
- - - DERMESTES.

†††) Capite exserto

*) Porrecto: TENEBRIO.

a) Corpore pennato: (*)

b) Corpore impenna-
to; - - - (**)

A) Zovedet



A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder;

††) Skinnebenene uden Tænder;

*) Samlestænglerne ud ad tykkere e.
lige tykke,

b) Siddende paa Hovedet, som ey
er udtrakt i en Snude;

1) Vingedækkerne skjule Vom-
men;

B) Ryggens Rand smal eller
ingen;

†) Hovedet indtrykt i Ryg-
gen;

***) Mundstænglerne uden
Kølle; Kroppen rund,
afslang, bag til bukket;
rund: Guldbille. *

a) Laarene lige tykke;

1) Kroppen egge-
rund: " " 1

2) Kroppen cylin-
drisk: " " 2

3) Kroppen langag-
tig; Ryggen sma-
lere: " " 3

b) Baglaarene ganske
tykke: " " " 4

††) Hovedet indbøyet og
skjult under den bukket-
runde Ryg: Klanner.

†††) Hovedet udtrakt,

*) Fremstaaende: " "

" " Skrubbe. ♀

a) Kroppen vinged: 1

b) Kroppen uvinged: 2



A) *Capite a thorace distincto;*

1. *Hexapoda;*

A) *Elytris,*

a) *Crustaceis per totam longitudinem;*

1) *Pedibus ambulatoriis;*

††) *Tibiis muticis;*

*) *Antennis extrorsum crassioribus v. aequalis crassitie;*

b) *Insidentibus capiti non tubuloso;*

1) *Elytris abdomen tegentibus,*

B) *Thoracis margine angusto v. nullo;*

††) *Capite exserto,*

**) *Inclinato, postice attenuato: ATTELABUS.*

***) *Inflexo gibbo;*

a) *Lamina lata transversa ante femora ad basin abdominis: - - MORDELLA.*

b) *Lamina nulla: - - - MELOE.*

1) *Elytris flexilibus: - - (**)*

2) *Elytris rigidis: - - - (5)*

II) *Elytris abdomine dimidio brevioribus,*

1) *Quadrangularibus alas tegentibus: - - - STAPHYLINUS.*

2) *Ovatis, pone dehiscentibus; Corpore impennato: - - MELOE. (*)*

A) *Zovevet*



A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

*) Samlestænglerne ud ad tykkere e.
lige tykke,b) Siddende paa Hovedet, som ey
er udtrakt i en Snude;1) Vingedækkerne skiule Vom-
men;B) Ryggens Rand smal eller
ingen;

††) Hovedet udtrakt,

**) Nedbøjet, bag til smaa
lere: : Smalnakke. *

***) Indbøjet, puffed,

a) Med en breed Svær-
fleen foran Baglaa-
rene ved Vommens
Begyndelse: : :
: : : Jordloppe.b) Uden Fleen: : :
: : : Oliebille. *1) Vingedækkerne
bøvelige: : : I2) Vingedækkerne
stive: : : 2II) Vingedækkerne en halvgang
kortere end Vommen,1) Firekantede, skiulende Vin-
gerne: : : Korbille. *2) Eggerunde, bag til skræ-
vende; Kroppen uden Vin-
ger: : : Oliebille. *



A) *Capite a thorace distincto; &c.*

††) *Tibiis muticis;*

***) *Antennis extrorsum tenuioribus;*

a) *Elytris abdomen tegentibus;*

I) *Capite exserto;*

A) *Lateribus thoracis spinosis v. dentatis: - - - CERAMBYX.*

1) *Spinis mobilibus: - (*)*

2) *Spinis dentibusve fixis,*

†) *Thorace marginato: - - - (**)*

††) *Thorace immarginato: - - - (***)*

B) *Lateribus thoracis inermibus,*

I) *Margine nullo,*

†) *Thorace cylindrico: - - - (****)*

††) *Thorace sabrotundo depresso: - - (*****)*

†††) *Thorace teretiusculo;*

a) *Elytris apice truncatis: LEPTURA. - - - (*)*

b) *Elytris apice obtusis: - - - (**)*

c) *Elytris apice integris: - - - CANTHARIS. - - - (***)*

2) *Margine prominente;*


†) *Abdominis lateribus plicato-papillofis; Elytris flexilibus;*

a) *Clypeo thoracis semiorbiculato: - (*)*

b) *Clypeo thoracis quadrangulari: (**)*

A) *Zovevet*



- A) Hovedet adskilt fra Ryggen;
- I. Serbenede;
- A) Med Vingedækker, som ere
- a) Skorpagtige langs igiennem;
- 1) Med Gangfodder,
- ††) Skinnebenene uden Tænder;
- **) Samlestængerne ud ad tyndere;
- a) Vingedækkerne skule Bommen;
- I) Hovedet udrafft;
- A) Ryggens Sider med Torne
e. Tænder: : Visvel. 
- 1) Torne, som ere bevægelige: : : : I
- 2) Torne e. Tænder, som ere ubevægelige,
- †) Ryggen med Rand: 2
- ††) Ryggen uden Rand: 3
- B) Ryggens Sider uden Torne
e. Tænder,
- 1) Uden Rand,
- †) Cylindrisk: : : 4
- ††) Rundagtig nedtrykt:
: : : : 5
- †††) Smalrund;
- a) Vingedækkernes
Spidse astumpet: :
: : Tømmerbille. *
- b) Vingedækkernes
Spidse butted: : : 2
- c) Vingedækkernes
Spidse heel og holden: : Sakkelbille. *
- 2) Med udstaende Rand;
- †) Bommens Sider i vortede Folder; Vingedækkerne bøvelige;
- a) Rygskjoldet halvcirkelrund: : : : 2
- b) Rygskjoldet firekanted: : : : 3



- A) *Capite a thorace distincto*;
- I. *Hexapoda*;
- A) *Elytris*,
- a) *Crustaceis per totam longitudinem*;
- 1) *Pedibus ambulatoriis*,
- ††) *Tibiis muticis*; *Ec.* *Thoracis*
- 2) *Margine prominente*;
- ††) *Abdominis lateribus absque papillis*; *Foliolo mobili ad basin femorum posteriorum*; *Elytris sæpius rigidis*;
- *) *Thorace obcordato, apice truncato*: - -
- - - *CARABUS.*
- a) *Corpore pennato*:
- - - - - (*) (**)
- b) *Corpore impennato*: - - - - (*)
- **) *Thorace rotundato*; *Oculis maxillarum prominentibus*:
- - - *CICINDELA.*
- II) *Capite dimidio in truncum retracto*;
- †) *Pectore postice mucronato, mucrone e foramine abdominalis (corpore dorso imposito) resiliente*; *Thorace postice ad latera acute angulato*: - - *ELATER.*
- ††) *Pectore postice non mucronato*; *Antennæ longitudine thoracis & infra*:
- - - - *BUPRESTIS.*
- 1) *Elytris fastigiatis*: (*)
- 2) *Elytris versus apicem ferratis*: - - - - (**)
- 3) *Elytris apice integris*:
- - - - (***)
- A) *Foveet*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder;

††) Skinnebenene uden Tænder; 2c. Ryggen

2) Med vdstaaende Rand;

 ††) Bommens Sider uden
 Borter; Et lidet bevæ-
 gelig Blad oven ved
 Baglaarene; Vinge-
 dækkerne som oftest sti-
 ve;

 *) Ryggen hirtedanned
 med astumpet Spid-
 se: : : Skovrigger.

a) Kroppen vinged: 1

b) Kroppen uvinged: 2

 **) Ryggen runded;
 Dyne og Kiæber frem-
 staaende: : :

: : Glandsbille. *

 II) Hovedet halv tilbagetrækt i
 Bullen;

 †) Brystet bag til spidsobbet;
 Odden stules i et Hul i
 Bommen, hvoraf den (naar
 Dyret lægges paa Ryggen)
 kan springe ud; Ryggen
 bag til spidshjørned: : :
 : : : Smælder.

 ††) Brystet bag til uden Odde;
 Samlestænglerne af Længde
 med Ryggen el. kortere:
 : : : Hobbe. ♀

1) Vingedækkerne toppede: 1

 2) Vingedækkerne mod Spid-
 sen savtandede: : : 2

 3) Vingedækkerne med heel
 Spidse: : : : 3



- A) *Capite a thorace distincto;*
- I. *Hexapoda;*
- A) *Elytris,*
- a) *Crustaceis per totam longitudinem;*
- I) *Pedibus ambulatoriis,*
- ††) *Tibiis muticis;*
- ***) *Antennis extrorsum tenuioribus;*
- b) *Elytris abdomine dimidio brevioribus,*
- I) *Alarum tantum basin tegentibus; Cauda simplici; - -*
- - - - - NECYDALIS.
- II) *Alas complicatas fere totas tegentibus; Cauda forcipata; - -*
- - - - - FORFICULA.
- 2) *Pedibus natatoriis; - - -*
 †) *Antennis clavatis; - - - (*) (***)*
 ††) *Antennis extrorsum tenuioribus; (**)*
- b) *Crustaceis, apice membranaceis; Ore rostrato;*
- I) *Antennis thorace longioribus; - CIMEX.*
- †) *Thorace spinoso; - - - - - (*e*)*
- ††) *Thorace mutico;*
- *) *Corpore impennato; - - - - -*
*- - - - - (*a* Fn. Sv. 910)*
- ***) *Corpore pennato;*
- a) *Scutello longitudine abdominis;*
*- - - - - (*b*)*
- b) *Scutello abdomine brevioribus;*
- I) *Abdomine depresso foliaceo;*
*- - - - - (*d*)*
- II) *Abdomine cujusdam crassitie;*
- A) *Corpore rotundato ovato;*
*- - - - - (*f*)*
- B) *Corpore oblongo;*
- I) *Antennis longitudine corporis; - - (*i*)(*k*)*
- 2) *Antennis corpore brevioribus; - (*g*)(*h*)*



A) Zovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

a) Skorpagtige langs igiennem;

1) Med Gangfødder,

††) Skinnebenene uden Tænder;

**) Samlestænglerne ud ad tyndere;

b) Vingedækkerne en halv gang kortere end Bommen,

I) Skulende ifkun Vingernes Rod; Stiarten slet: : :

: : : : Barvinge. *

II) Skulende næsten ganske de indfoldede Vinger; Stiarten bevæbnet med en Tang: : :

: : : : Øretviff.

2) Med Svampfødder: : : : Vandkalb.

†) Samlestænglerne kølledannede: : : 1

††) Samlestænglerne ud ad tyndere: : : 2

b) Skorpagtige med klarhinded Spidse; Munden med Sueror;

1) Samlestænglerne længere end Ryggen: : :

: : : : Barfis. W

†) Ryggen torned: : : : 1

††) Ryggen kullede;

*) Kroppen uvinged: : : : 2

**) Kroppen vinged;

a) Skiltet saa lang som Bommen: 3

b) Skiltet kortere end Bommen;

I) Bommen fladtrykt, bladtynd: 4

II) Bommen af nogen Tykkelse;

A) Kroppen rund-aflang: : 5

B) Kroppen langagtig;

1) Samlestænglerne saa lange som Kroppen: : : 6

2) Samlestænglerne kortere end Kroppen: : : : 7



- A) *Capite a thorace distincto;*
- I. *Hexapoda;*
- A) *Elytris,*
- b) *Crustaceis, apice membranaceis; Ore rostrato;*
- 2) *Antennis thorace brevioribus;*
- †) *Pedibus anticis cheliformibus: NEPA.*
- ††) *Pedibus posticis natatoriis. - - -*
- NOTONECTA,
- B) *Anelytra;*
- a) *Alata; alis membranaceis nervosis,*
- I) *Quatuor,*
- †) *Nudis,*
- *) *Ore rostrato;*
- a) *Antennis thorace brevioribus;*
Alis deflexis: - - CICADA.
- I) *Capite antice protracto in*
vesicam: - - Noctiluca.
- II) *Capite non protracto;*
- A) *Thorace utrinque cornu-*
to: - - - Cruciata.
- B) *Thorace inermi,*
- I) *Compresso membra-*
ceo, corpore majore;
- - - Foliacea.
- 2) ? - - - *Mannifera.*
- 3) ? - - - *Spumans.*
- 4) ? - - - *Deflexa.*
- b) *Antennis longitudine thoracis;*
Alis planis angustioribus
corpore lineari: - - THRIPS.
- e) *Antennis thorace longioribus;*
- 1) *Alis erectis; Pedibus curso-*
riis; - - - APHIS.
- 2) *Alis deflexis; Pedibus salta-*
toriis; - - CHERMES.
- A) *Zovevet*

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

A) Med Vingedækker, som ere

b) Storpagtige med klarhinned Spidsse; Munden med Suerør;

2) Famlestænglerne kortere end Ryggen;

†) Forbenene som Knibefare: : : :

: : : Vandskorpion. *

††) Bagbenene svømdygtige: : : :

: : : Rygsømmer. *

B) Uden Vingedækker,

a) Vingede; klarhindede scenefulde Vinger,

1) Fire,

†) Bare,

*) Munden med Suerør,

 a) Famlestænglerne kortere end Ryggen; Vingerne nedbøiede: : :
 : : : Høestrakke.

I) Hovedet foran udtrakt i en langagtig Blære: : : : 1

II) Hovedet ikke udtrakt;

A) Ryggen paa begge Sider horned: : : : 2

B) Ryggen fulled,

1) Sammentrykt, Hinde-tynd, større end den øvrige Krop; : : : 3

2) ? : : : 4

3) ? : : : 5

4) ? : : : 6

b) Famlestænglerne af Længde med Ryggen; Vingerne flade og meget smalere end den jevnsmækkre Krop: Blærefod. *

c) Famlestænglerne længere end Ryggen,

1) Vingerne rag opstaaende; Løbefodder: : : Bladlaus.

2) Vingerne nedbøiede; Hoppefodder: : : Bladsuet. *

A) Capite



A) Capite a thorace distincto; &c.

Alis IV.

†) Nudis;

***) Ore non rostrato;

a) Alis superioribus minus pellucidis quam inferiores, quas tegunt; Inferioribus plicatis;

I) Thor. clypeato; ore maxilloso;

A) Alis planis; Capite inclinato; Pedibus cursoriis; Clypeo thoracis planiusculo: - - BLATTA.

B) Alis deflexis; Capite nutante; (Pedibus saltatoriis plerisque): - GRILLUS.

I) Thorace elongato; Pedibus anticis remotis: - - - Mantis.

2) Thorace brevi;

†) Antennis thorace brevioribus;

*) Thorace carinato; - - - Bulla.

***) Thorace non carinato; Capite conico: - Acrida.

††) Antennis thorace longioribus;

*) Cauda fetis 2. instructa: Acheta.

***) (Cauda ensifera: femina): - - - Tettigonia.

****) Cauda simplici: - - - Locusta.

II) Thorace non clypeato; Alis incumbentibus; Ore edentulo; Palpis IV.: - - - PHRYGANEAE.

I) Pedibus cursoriis: - I-17.

2) Pedibus saltatoriis: Saltatrix.

A) Zovedet



A) Hovedet adskilt fra Ryggen; 2c. Vingerne 4.

†) Bare;

***) Munden uden Suerør;

a) Øvervingerne mindre gicnnemskinnende end Undervingerne; som de skiuler; Undervingerne foldede;

I) Ryggen med et Skiold; Munden med Riæber;

A) Flakke Vinger; indbøved Hoved; Lobefødder; Rygskiolbet sladagtig; Kætelak.

B) Nedbøvede Vinger; ludende Hoved; (de fleste have Hoppesødder); Græshoppe.

1) Ryggen langstrakt; Forbene i Afstand fra de andre: : : : I

2) Ryggen kort;

†) Famlestænglerne kortere end Ryggen;

*) Ryggen kiølskarp: 2

***) Ryggen en kiølskarp; Hovedet kegledanned: = 3

††) Famlestænglerne længere end Ryggen;

*) Stierten med 2de Børster: : : 4

***) (Stierten med Sværd: Sunnen): : : 5

****) Stierten slet: 6

II) Ryggen uden Skiold; Vingerne hvilende; Munden uden Tænder; Mundstænglerne 4: : : Ugg.

1) Lobesødder: : : : I

2) Hoppesødder: : : : 2



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) *Anelytra*; &c.

***) Ore non rostrato;

b) Alis omnibus æque pellucidis;

I) Nervis alarum numerosis reticulatis,

A) Thorace elongato; Alis deflexis: - RAPHIDIA.

B) Thorace brevi,

1) Ore tubuloso, tubo cylindrico maxilloso: (cauda maris chelata): - -

- - - PANORPA.

2) Ore non tubuloso;

†) Alis extensis,

*) Æqualibus; Capite thoracis latitudine; Ore maxilloso, maxillis pluribus: - -

- LIBELLULA.

a) Oculis approximatis: - - (*)

b) Oculis distantibus: - - (**)

**) Posticis minimis; Ore edentulo absque palpis: - -

- EPHEMERA.

a) Setis caudæ 3: (*)

b) Setis caudæ 2: - - (**)

c) Setis caudæ 0: - - (***)

††) Alis deflexis; Antennis thorace convexo longioribus; Ore bidentato: - -

- HEMEROBIUS.

A) Zoveedet

A) Hovedet adskilt fra Ryggen; 2c.

**) Munden uden Suerør;

b) Alle Vingerne lige gienemsfjennedes;

I) Vingeseenerne mange og næt-
rudede,

A) Ryggen langstrakt; Vingerne
nedbøiede: Kameelbals. *

B) Ryggen kort,

I) Munden udtrakt i en cy-
lindrisk Snude, som er for-
synet med Kiæber; (Hans-
nens Stiirt med Knibesjæ:
: : Skorpionsfiirt. *

2) Munden ikke udtrakt;

†) Vingerne udstrakte,

*) Lige store; Hovedet
af Brede med Ryg-
gen: Munden for-
synet med flere end
2de Kiæber: : :
: : Guldsmed.

a) Dynnene nærstaaen-
de: : : I

b) Dynnene frastaaen-
de: : : 2

***) De bagerste min-
dre; Munden uden
Tænder og Mund-
stængler: : :
: : Døgnflue. *

a) 3 Børster i stiirt. 1

b) 2 Børster i stiirt. 2

c) 0 Børster i stiirt. 3

††) Vingerne nedbøiede;
Samlestænglerne læn-
gere end den bukkel-
runde Ryg; i Mun-
den to Tænder: : :
: : Stinkflue. *



- A) Capite a thorace distincto; *Esc.*
- b) Alis omnibus aque pellucidis;
- II) Nervis alarum paucioribus, passim cohærentibus; Ore maxilloso,
- A) Proboscide oris inflexa vaginis II. bivalvibus, (aculeo recondito: *fæmina & neutra*): - - - APIS.
- B) Proboscide nulla;
- 1) Squamula, erecta inter thoracem, & abdomen, (aculeo recondito: *fæmina*): - FORMICA.
- 2) Squamula nulla;
- †) Alis plicatis; (aculeo recondito): - -
- - - VESPA.
- ††) Alis non plicatis, planis;
- *) Abdomine ad thoracem angusto,
- a) Ovato, gibbofo; (aculeo spirali, sæpius recondito): - CYNIPS.
- b) Oblongo;
- 1) Antennis thorace brevioribus, arcuatis; (Aculeo recondito): - -
- - SPHEX.
- †) Abdominis petiolo elongato: - (*)
- ††) Abdominis petiolo brevissimo: - - - (**)
- A) *Sovedet*



- A) Hovedet adskilt fra Ryggen; 2c.
- b) Alle Vingerne lige giennemskinnende;
- II) Vingeseenerne færre, hist og her
tilsammenhængende; Munden
med Riæber,
- A) Med indbøved Snabel i 2de
dobbelte Skeder; (en skiult
Braad: Sunnen og Gield-
Kræk): : : : Vie.
- B) Uden Snabel;
- 1) Med Skæl opreyst imel-
lem Ryggen og Bommen
(en skiult Braad: Sun-
nen): : : : Nyre.
- 2) Uden Skæl;
- †) Vingerne foldede;
(skiult Braad): Sams.
- ††) Vingerne ufoldede,
flakke;
- *) Bommen smalere
ved Ryggen,
- a) Eggerund, buffel-
rund; (med en frin-
gelbøved oftest
skiult Braad): : :
: : Gallevepff. *
- b) Langagtig;
- 1) Samlestængler-
ne kortere end
Ryggen og
buekrumme,
(en skiult
Braad): : :
: : Ginding.
- †) Bommens
Stilk lang-
strakt: : : I
- ††) Bommens
Stilk ganske
kort: : : 2
- E
- A) Capite



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata; alis membranaceis nervosis,

I) Quatuor,

†) Nudis;

***) Ore non rostrato;

b) Alis omnibus aëque pellucidis,

II) Nervis alarum paucioribus passim coherentibus; Ore maxilloso;

B) Proboscide nulla;

2) Squamula nulla;

††) Alis non plicatis, planis;

*) Abdomine ad thoracem angusto,

b) Oblongo;

2) Antennis thorace longioribus;

(aculeo exserto vagina cylindrica bivalvi femina):

- - - ICHNEUMON.

I) Antennis extrorsum tenuioribus,

A) Luteis; - - - (*****)

B) Nigris,

†) Fascia alba;

a) Scutello albido:

- - - (**)

b) Scutello thoraci

concolore: - -

- - - (****)

††) Fascia nulla;

a) Scutello albido: -

- - - (***)

b) Scutello concolore:

- - - (*****)

II) Antennis æqualis crassitie:

- - Minutus. (*****)

A) Zovevet



A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, klarhindedede seenesulde Vinger,

I) Sire,

†) Bare;

**) Munden uden Suerør;

b) Alle Vingerne lige gennemskinnende,

II) Vingeseenerne færre, hist og her tilsam-
menhængende; Munden med Kæber,

B) Uden Snabel;

2) Uden Skæl;

††) Vingerne ufoldede, flække;

*) Dommen smalere ved Ryggen,

b) Langagtig;

2) Famlestænglerne længere end
Ryggen; (en udraft Braad
i en dobbelt cylindrisk Skede:
Lunnen): = Giøgvæps. *

I) Famlestænglerne ud ad tynde,
dere,

A) Gulagtige: , , I

B) Sorte,

†) Med hvidt Baand,

a) Skiltet hvidt: = 2

b) Skiltet af samme
Farve som Ryg-
gen: = 3

††) Uden Baand,

a) Skiltet hvidt: = 4

b) Skiltet af samme
Farve som Ryg-
gen: = 5

II) Famlestænglerne af eens
Løkkelse: = 6



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata, alis membranaceis nervosis,

I) Quatuor,

†) Nudis;

***) Ore non rostrato;

b) Alis omnibus aequae pellucidis;

II) Nervis alarum paucioribus, passim coherentibus; Ore maxilloso;

B) Proboscide nulla;

2) Squamula nulla;

††) Alis non plicatis planis;

**) Abdomine ad thoracem aequali,

a) Ovali, ultimi segmenti margine postico dentato; Colore corporis fulgido, (aculeo recondito): - - -
- - - - - CHRYSIS.

b) Oblongo,

I) Mucrone postice aucto (aculeo exserto vagina cylindrica bivalvi: *femina*): - - - SIREX.

2) Mucrone nullo; Alis tumidis (aculeo laminis ferratis duabus vix prominentibus: *femina*): - - - TENTHREDO.

†) Antennis extrorsum crassioribus: (*) (***)

††) Antennis extrorsum tenuioribus,

*) Simplicibus,

a) Articulorum 7. v. 8.: (***)

b) Articulorum plurium: - - -
- - - (****)

) Pectinatis: ()

A) Zovevet



- A) Hovedet adskilt fra Ryggen;
 I. Serbenede;
 B) Uden Vingedækker;
 a) Vingede, klarhindedede seenefulde Vinger,
 1) Fire
 †) Næse;
 **) Munden uden Suerør;
 b) Alle Vingerne lige giennemskinnende;
 II) Vingeseenerne færre, hist og her tilsam-
 menhængende; Munden med Ræber;
 B) Uden Snabel;
 2) Uden Stial;
 ††) Vingerne ufoldede, flatte;
 **) Bommen op mod Ryggen jevnbreed;
 a) Eggerund; Den sidste Af-
 delings bagerste Rand tån-
 ded; Kroppens Farve ild-
 skinnende (en skult Braad):
 : : : : Ildveps. *
- b) Langagtig,
 1) Bag til forlænget med en
 Ddde: (en udraft Braad
 i en cylindrisk dobbelt
 Skede: Lunnen): : : :
 : : : : Frøveps. *
- 2) Bag til uden Ddde; Vin-
 gerne brusende (Braadden
 i 2de savtændede, neppe
 fremstaaende Blader:
 Lunnen): Fyllekunier.
 †) Samlestænglerne ud
 ad tykkere: : : : I
 ††) Samlestænglerne ud
 ad tyndere,
 *) Slette,
 a) Ledene 7. til 8.:
 : : : : 2
 b) Ledene flere: 3
 **) Kamtændede: 4



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) *Anelytra*;

a) *Alata*; *alis membranaceis nervosis*,

I) *Quatuor*,

††) Pulvere squamoso imbricatis; Corpore piloso: - LEPIDOPTERA.

*) Antennis extrorsum crassioribus; Abdomine angustato; Capite thoracis latitudine; Oculis maximis prominentibus; Alis fidenti erectis: - - PAPILIO.

A) Alis primoribus ab angulo postico ad apicem longioribus quam ad basin: - - *Eques*.

I) Alis posticis caudatis;

a) Pectore cruento: - - -

- - - *Trojanus* (2-9)

b) Pectore incruento: - - -

- - - *Achivus* (20-29)

II) Alis posticis dentatis, crenatis v. angularis;

a) Pectore cruento: - - -

- - - *Trojanus* (1. 10-17)

b) Pectore incruento: - - -

- - - *Achivus* (18. 19. 30-40)

B) Alis primoribus ab angulo postico ad apicem non longioribus quam ad basin;

I) Margine integerrimo;

a) Alis angustis, striatis, posticis brevissimis, (hiantibus?): *Heliconius* (41-55)

b) Alis latioribus, laevibus, (posticorum marginé interiore sub cauda connivente?): - - - *Danaus*.

†) Colore albido: (56-74)

††) Colore variegato: - -

- - - (75-87)

A) *Zovedet*



- A) Hovedet adskilt fra Ryggen;
- I. Serbenede;
- B) Uden Vingedækker;
- a) Vingede, klarbandede seensfulde Vinger,
- 1) Fire,
- ††) Tækkede med skjældanned Støv; Krop-
pen haarriig: Sommerfugle.
- *) Famlestænglerne ud ad tykkere; Dom-
men smal; Hovedet saa bred som
Ryggen; Dynene ganske store ud-
staaende; Vingerne paa den Sid-
dende ere rag opstaaende: Dagfugl.
- A) Overvingerne fra det bagerste Hjør-
ne til Spidsen længere end til
Roden: I
- I) Undervingerne udløbende i en
Hale;
- a) Bryttet malet med Blod-
plætter: 2
- b) Bryttet uden Blodplætter: 3
- II) Undervingerne udløbende i
Lænder, Karver eller Hjør-
ner;
- a) Bryttet malet med Blod-
plætter: 4
- b) Bryttet uden Blodplætter: 5
- B) Overvingerne fra det bagerste Hjør-
ne til Spidsen ikke længere end
til Roden,
- I) Kanden heel,
- a) Vingerne smale, sribede;
Undervingerne ganske korte
(skræbende?): 6
- b) Vingerne bredere, glatte;
(de Understes inderste Rand
under Stierten sammen-
knebne?)
- †) Hoide: 7
- ††) Buntede: 8
- E 4 A) Capite



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Aelytra;

a) Alata; alis membranaceis nervosis,

I) Quatuor,

††) Pulvere squamoso imbricatis; Corpore piloso;

*) Antennis extrorsum crassioribus; Abdomine angustato; Capite thoracis latitudine; Oculis maximis prominentibus; Alis sedenti erectis;

B) Alis primoribus ab angulo postico ad apicem non longioribus quam ad basin,

II) Margine dentato: *Nymphalis*.

a) Alis ocellatis: *gemmatus*.

1) Ocellis in alis omnibus:

- - - (88-103)

2) Ocellis in alis primoribus: - - (104-106)

3) Ocellis in alis posticis:

- - - (107-110)

b) Alis cæcis: - - -

- - *phaleratus* (111-144)

[*Plebeji parvi* (145-168)

item *Barbari* (169-192.)

secundum figuram alarum &c. ad præcedentes

reducendi divisiones:]

***) Antennis medio crassioribus, prismaticis; Corpore tumido; Capite exiguo; Oculis majoribus;

Alis deflexis: - - SPHINX.

a) Alis angulatis: - - - (1-5)

b) Alis integris,

†) Ano simplici: - - (6-22)

††) Ano barbato: - - (23-31)

Adscita (32-38)

A) *Zonedet*



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) *Anelytra*;

a) *Alata*; alis membranaceis nervosis,

I) *Quatuor*,

††) *Pulvere squamoso imbricatis*; Corpore piloso;

***) Antennis introrsum crassioribus,
Corpore minus tumido; Capite exiguo, oculis minoribus; Alis saepius incumbentibus: - - -

PHALÆNA.

A) Alis disco integris,

a) Depressis: *Bombyx* & *Noctua*.

I) Ore elingui: - - - -

- - - (1-40). (59-63)

I) Dorso laevi.

2) Dorso cristato.

II) Ore spirilingui: - - - -

- - - (41-58). (64-85)

I) Dorso laevi.

2) Dorso cristato.

b) Patentibus horizontalibus;

(Corpore saepius magis angustato): - - *Geometra*.

I) Alis angulatis s. dentatis:

- - (127-133. 155-161)

II) Alis rotundatis integris:

- - (134-154. 162-201)

c) Planiusculis obtusissimis ut fere retusis: - - - -

- - - *Tortrix* (202-225)

d) Conniventibus in figuram deltoideam forficatam: - -

- - - *Pyralis* (226-233)

e) Convolutis fere in cylindrum; fronte prominula: - - -

- - - *Tinea* (234-298)

B) Alis digitatis ad basin fissis: - -

- - - *Alucita* (299-304)

A) *Zovedet*



A) Hovedet adskillt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, flarhindede, seenefulde Vinger,

I) Fire,

††) Tækkede med skældanned Støv; Kroppen haarfuld;

***) Samlestænglerne ind ad tykkere; Kroppen mindre brusende; Hovedet lidet; Synene mindre; Vingene oftest hvilende: *Wassflugl.* *

A) Vingerne med heel Skive,

a) Indtrykte;

I) Munden uden Tunge;

1) Ryggen glat: : : 1

2) Ryggen bruustopped: 2

II) Munden med kringelbøyet Tunge;

1) Ryggen glat: : : 3

2) Ryggen bruustopped: 4

b) Slabne vandrette; (Kroppen oftest mere smal);

I) Vingerne hjørnede eller tandede: : : 5

II) Vingerne rundagtige hele: : : 6

c) Fladagtige, stumpede og næsten som indtrykte: : : 7

d) Sammenknibende i Figur af en Δ bag til indskæaren: 8

B) Vingerne fingrede, splittede op mod Roden: : : 9

A) *Capite*



A) Capite a thorace distincto;

I Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata, alis membranaceis nervosis,

2) Duabus;

†) Halteribus clavatis, solitariis, pone fimbriam alarum sub squamula propria;

*) Abdomine attenuato, thorace gibboso;

a) Ore elongato absque rostro & proboscide: - - TIPULA.

1) Alis patentibus: - - (*)

2) Alis incumbentibus: - (**)

b) Ore armato

1) Aculeis setaceis intra vaginam flexilem: - CULEX.

2) Rostro corneo, inflexo, bivalvi, longiore thorace:
- - - EMPIS.

3) Rostro corneo porrecto, recto:
- - - ASILUS.

**) Abdomine latitudine thoracis;

1) Rostro

†) Geniculato, porrecto:
- - - CONOPS.

††) Non geniculato; bivalvi,

*) Setaceo, longissimo:
- - BOMBYLIUS.

**) Cylindrico, obtuso:
- - HIPPOBOSCA.



A) Zovedet adskilt fra Ryggen;

I. Serbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, klarchindede, seenesulde Vinger,

2) Evende;

†) Vægtstænger som ere kalleendede, enkelte,
bag hver Vinge under et eget Skæl;

*) Bommen smal, Ryggen pulled;

a) Munden langstrakt, uden Suerør
og Snabel: „ „ Stankelbeen.

1) Alabne Vinger: „ „ „ I

2) Hvilende Vinger: „ „ „ 2

b) Munden bevæbnet

1) Med børstedannede Braadder
i en bøielig Skede: Myg.

2) Med et hornagtig Suerør,
som er indbøied, dobbelt,
og længere end Ryggen: „ „
„ „ „ Dandsemyg. *

3) Med et hornagtig Suerør som
er fremtrakt, ret: Korfue. *

**) Bommen saa breed som Ryggen;

1) Med Suerør

†) Knæbøied fremtrakt:
„ „ Braadfue. *

††) Ikke knæbøied, i dob-
belt Skede,

*) Børstedanned, ganske
lang: Zummelfue. *

**) Cylindrisk, stump:
„ „ „ Tæge.



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

a) Alata, alis membranaceis nervosis,

2) Duabus,

†) Halteribus clavatis, solitariis, pone singulam alam sub squamula propria;

**) Abdomine latitudine thoracis;

2) Proboscide, absque palpis;

- - - - MUSCA.

†) Antennis inermibus: - -

- - - - Filata.

††) Antennis armatis

*) Seta laterali;

a) Corpore pubescente;

- - Tomentoso-Setaria.

b) Corpore raris setis

adsperso: - - - -

- - Piloso-Setaria.

**) Pluma laterali;

a) Corpore pubescente;

- Tomentoso-Plumata.

b) Corpore raris setis

adsperso: - - - -

- - Piloso-Plumata.

3) Proboscide rostroque; palpis duobus: - - TABANUS.

4) Ore destituito proboscide rostroque: - - OESTRUS.

††) Halteribus nullis;

a) Ore maxilloso; pedibus saltatoriis; rudimentis tantum alarum: - -

- - - - GRILLUS. (40).

b) Ore rostrato, rostro pectorali;

1) Alis erectis; abdomine setoso:

- - - - COCCUS (mas).

2) Alis deflexis: - CICADA (34).

c) Ore edentulo absque rostro, cauda bifeta; alis erectis: - - - -

- - - - EPHEMERA diptera.

A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

1. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

a) Vingede, klarhindede, seenefulde Vinger,

2) Tvende;

†) Vægtstænger, som ere kalleendede, enkelte, bag hver Vinge, under et eget Skæl.

***) Vommen saa breed som Ryggen;

2) Med Snabel, uden Mundstængler: : : : Flue.

†) Famlestænglerne ubevæbnede: : : : I

††) Famlestænglerne bevæbnede

*) Med Sideborste;

a) Kroppen dunet: : 2

b) Kroppen tyndhaaret: 3

***) Med Sidesjær;

a) Kroppen dunet: : 4

b) Kroppen tyndhaaret: 5

3) Med Snabel og Suerør; Mundstænglerne to: : Klæg.

4) Uden Snabel og Suerør: : : Bramse.

††) Uden Vægtstænger;

a) Munden med Klæber; Hoppesødder; Legn allene til Vinger: : : :

: : Græshoppe (tovinged).

b) Munden med Suerør, som strækker sig hen under Brystet;

1) Vingerne rag opstaaende: : : :

: : Koccinelle (Zan).

2) Vingerne nedbøvede: : : : :

: : Høestærke (tovinged).

c) Munden uden Tænder og Suerør, Stiertern med to Borster; Vingerne rag opstaaende: : : :

: : Døgnflue * (tovinged).



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra;

b) Aptera

I) Pedibus saltatoriis;

†) Ore maxilloso; Thorace spinoso; (Cauda ensifera: fœmina): - - -

- - - GRYLLUS pupus.

††) Ore rostrato; Abdomine compresso: - - - PULEX.

II) Pedibus cursoriis;

1) Cauda bicorni; Rostro oris inflexo: - - - APHIS aptera.

2) Cauda bifurca, inflexa, saltatrice: - - - PODURA.

3) Cauda setosa;

*) Ore rostrato: - COCCUS mas (2)

**) Ore non rostrato; Palpis 2; Corpore squamoso: - - LEPISMA.

4) Cauda aculeata

*) Aculeo retractili;

a) Squamula erecta inter thoracem & abdomen: - - - FORMICA neutra.

b) Squamula nulla; Thorace postice retuso: - - MUTILLA.

**) Aculeo exserto vagina cylindrica bivalvi: - - - ICHNEUMON apterus; Atlas Dan. Tom. I, t. 30.

5) Cauda simplici;

*) Corpore clypeato

†) Rostro inflexo: - - - COCCUS fœmina.

††) Rostro nullo; Abdomine plicato-papilloso: - - Cantharis Noctiluca (Fœmina).



A) Zovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

b) Uvingede;

I) Hoppefødder;

†) Munden med Riæber; Ryggen med Tor-
ne; (Stiarten med Sværd: Lun-
nen): : : Græshoppe (Pupen).††) Munden med Suerør; Bommen sam-
mentrykt: : : Loppe.

II) Løbefødder;

1) Stiarten i to Horn udløbende; Munden
med indbøyet Suerør: : Bladlus.2) Stiarten tvækløstet, indbøyet, hoppe-
dygtig: : : Vandloppe.

3) Stiarten med Børstier;

*) Munden med Suerør: : :
: : Koccinelle Zan (uvinged).**) Munden uden Suerør, med 2 Mund-
stængler; Kroppen skælled: : :
: : Sølvorm.

4) Stiarten med Braad,

*) Braadden tilbagetrækkelig;

a) Oprenst Skæl imellem Ryg og
Bom: : : Myre (Gæld).b) Intet Skæl, Ryggen bag til ind-
trykt; Kroppen lodden: : :
: : Krybling.**) Braadden udraakt i en dobbelt cylin-
drisk Slede: : :
: : Gisgoepff (uvinged);

Atlas Dan. Tom. I. t. 30.

5) Stiarten slet;

*) Kroppen dækket med Skjold;

†) Med indbøyet Suerør: : :
: : Koccinelle (Zun).††) Uden Suerør; Bommen vor-
tefoldet: : : Fakkeltbille.

St. Zans Orm. (Zun).



A) Capite a thorace distincto;

I. Hexapoda;

B) Anelytra,

b) Aptera;

II) Pedibus cursoriis;

5) Cauda simplici;

††) Corpore nudo;

*) Ore rostrato,

a) Rostro inflexo; Antennis thorace longioribus: - - -

- - - CIMEX (*lectularius*).

b) Rostro porrecto bivalvi cylindrico obtuso; Antennis thorace brevioribus: - -

- - HIPPOBOSCA (*ovina*).

c) Rostro latente, exferendo; Abdomine depresso sublobato; Antennis longitudine thoracis: - - -

- - - - - PEDICULUS.

***) Ore maxilloso; Antennis fetacis: - - - TERMES.

II. Polypoda;

1) Pedibus segmentis corporis utrinque paucioribus; XIV. & plures; Corpore ovali;

a) Antennis duabus: - - - ONISCUS.

b) Antennis quatuor: - - -

2) Pedibus totidem utrinque quot corporis segmenta, XII. & plures; Corpore depresso; Palpis duobus;

a) Corpore alis elytrisque instructo: - - -) SCOLOPENDRA.

b) Corpore anelytro; aptero: - - -

3) Pedibus duplo utrinque pluribus quam corporis segmenta; Corpore subcylindrico; Palpis duobus: - - - JULUS.

A) Zovevet



A) Hovedet adskilt fra Ryggen;

I. Sexbenede;

B) Uden Vingedækker;

b) Uvingede;

II) Løbefødder;

5) Stierten slet;

††) Kroppen bar;

*) Munden med Suerør,

a) Suerøret indbøjet; Famle-
stænglerne længere end Ryg-
gen: Barfis (Væggeluus.)

b) Suerøret fremrakt, dobbelt,
cylindrisk, stump; Famle-
stænglerne kortere end Ryg-
gen; : : Tøger (Faare).

c) Suerøret slikt, kan udtræk-
kes; Dommen nedtrykt og
næsten rundlappet; Famle-
stænglerne saa lange som
Ryggen: : : Luus.

***) Munden med Klæber; Famle-
stænglerne børstedannede: : :
: : : Væggesmed.

II. Mangebenede;

1) Fødderne færre end Kroppens Afdelinger, 14. og
flere; Kroppen egrund:

a) Famlestænglerne tvende: : : Strukketvold.

b) Famlestænglerne fire: : : Fiskebjørn.

2) Fødderne lige saa mange paa hver Side som Krop-
pens Afdelinger, 12 og flere; Kroppen nedtrykt;
Mundstænglerne tvende: : : Skaalorm.

a) Kroppen forsynet medvinger og Vingedækker: 1

b) Kroppen udenvinger og Vingedækker: : : 2

3) Fødderne paa hver Side dobbelt flere end Kroppens
Afdelinger; Kroppen næsten cylindrisk; Mund-
stænglerne tvende: : : Tusendbeen.



- B) Capite cum thorace unito;
- I. Pedibus natatoriis omnibus, numero diversi; Corpore testa tecto; Oculis approximatis testæ innatis;
- MONOCULUS.
- II. Pedibus ambulatoriis,
- a) Octo;
- 1) Oculis II. lateralibus; Antennis pediformibus;
- ACARUS.
- 2) Oculis IV.
- †) Verticalibus; Corpore inciso tuberculato; Ore tubuloso producto: PYCNOGONUM (Fig.7.)
- ††) Verticalibus & lateralibus; Antennis pediformibus: - - - PHALANGIUM.
- 3) Oculis VIII.; Unguibus oris II. Palpis II., Papillis ani textoriis: - - - ARANEA.
- b) Decem, anticis cheliferis; Cauda elongata, articulata;
- †) Oculis VIII., quorum III. utrinque ad latus, II. in tergo; Cauda, armata mucrone; Pectinibus II. inter thoracem & abdomen: - - SCORPIO.
- ††) Oculis II. pedunculatis, distantibus; Cauda inermi: - - - CANCER.
- *) Cauda thorace brevior: - - *Brachyurus.*
- 1) Thorace lævi
- a) Lateribus integerrimo: - - (*a*)
- b) Lateribus inciso: - - - (*b*)
- 2) Thorace hirto: - - - (*c*)
- 3) Thorace supra spinoso: - - - (*d*)
- 4) Thorace inæquali: - - - (*e*)
- ***) Cauda thoracis longitudine & supra: - - *Macrourus.*
- 1) Testa thoracem tegente;
- a) Manibus adactylis; - - - (*k*)
- b) Manibus pollicatis;
- †) Cauda aphylla setacea: - - (*f*)
- ††) Cauda foliacea;
- *) Thorace lævi: - - - (*g*)
- ***) Thorace aculeato: - - (*i*)
- ***) Thorace inæquali: - - (*h*)
- 2) Testa thoracem non tegente, brevissima;
- Manibus adactylis: - - - (*l*)



B) Hovedet forenet med Ryggen ;

I. Alle Fødderne svømdygtige af adskillig Tal; Kroppen skult med en Skal; Dynnene nærstaaende, i Skallen indgroede: Giellesod. *

II. Gangfødder,

a) Otte;

1) Dynnene 2. paa Siderne; Samlest. foddannede: Vide.

2) Dynnene 4.

†) Siddende oven paa Iffen; Kroppen indskaaren og knortet; Munden bestaaer i et fremrakt, huul Rør: Strandspindel (Fig. 7.)

††) Siddende paa Iffen og Siderne; Samlestænglerne foddannede: Meyer.

3) Dynnene 8.; I Munden 2 Kløer og 2 Mundstænger; Spindevorter ved Gadboret: Eddertop.

b) Ti, de forreste Knibefare; Stiirt. langstrakt, best. af Leed;

†) Dynnene 8., hvoraf 3. sidde paa hver Side og 2. oven paa Ryggen; Stiirten bevæbnet med en Odde; Evende Kamme imellem Ryg og Bom: Skorpion.

††) Dynnene 2. siddende paa en Stilk, frastaaende; Stiirten ubevæbnet;

*) Stiirten kortere end Ryggen: Krabbe.

1) Ryggen glat;

a) Med hele Sider: I

b) Med indskaarne Sider: 2

2) Ryggen lodden: 3

3) Ryggen oven paa tiørned: 4

4) Ryggen ujevn: 5

***) Stiirten saa lang som og længere end Ryggen: Krabs.

1) Skallen skulende Ryggen;

a) Knibefare uden Tømmelfløe: I

b) Knibefare med Tømmelfløe;

†) Stiirten uden Blade, børstespids: 2

††) Stiirten med Blade;

*) Ryggen glat: 3

***) Ryggen takket: 4

****) Ryggen ujevn: 5

2) Skallen ikke skulende hele Ryggen, men ganske kort; Knibefare uden Tømmelfløe: 6

EXPLICATIO TABULÆ ÆNEÆ.

Fig. I. *Dytiscus piceus*, A in supina, B in prona parte visus: *a* Caput *b*. palpi minores, *c*. palpi majores, *d*. antennæ perfoliatæ, *e*. oculi, *f*. labium *g*. os, *hh*. thorax, *i*. discus, *k*. margines laterales, *l*. margo anticus, *m*. margo posticus, *n*. scutellum, *o*. pectus, *p*. sternum, *q*. abdomen ejusque incisuræ, *r*. anus, *s*. alæ membranaceæ, *t*. elytra expansa, ut pateant alæ, *u*. elytrorum futura, *v*. basis, *x*. apex, *y*. margo, *z*. discus, * pedes anteriores ambulatorii, ** pedes intermedii, & *** pedes postici, natatorii villosi, 1. femur, 2. tibia, 3. talus, 4. ungues.

Fig II. *Papilio eques achivus*: *a*. Caput, *b*. thorax, *c*. abdomen, *d*. antennæ clavatæ, *e*. alæ primores * discus, *f*. basis, *g*. angulus posticus, *h*. apex, *i*. margo exterior anticus s. crassior v. costa alæ, *k*. margo interior s. tenuior, *l*. margo posticus, *m*. alæ posticæ s. posteriores, * discus, *n*. angulus ani, *p*. ocellus, *q*. cauda alæ, *r*. margo dentatus.

Fig. III. *Oestrus*: *a*. Caput, *b*. thorax, *c*. abdomen, *d*. alæ, *e*. costa alæ, *f*. halteres, *g*. squamulæ halterum.

Fig. IV.

Kobberets Forklaring.

Fig. I. Den beegsorte Vandkalb, A paa Ryggen, B paa Bugen: *a*. Hoved, *b*. smaa Mundstængler, *c*. større Mundstængler, *d*. Samlestængler, som bestaae af bladagtige igiennemstnæe Leed, *e*. Dyne, *f*. Læben, *g*. Munden, *hh*. Ryg, *i*. Skiven, *k*. Siderandene, *l*. Forranden, *m*. Bagranden, *n*. Rygsfittet, *o*. Brystet, *p*. Brystsværdet, *q*. Vommen og dens Indskjærelser, *r*. Gaddboret, *s*. de klarhindede Vingler, *t*. Vingedækkerne udbredte for at see Vinglerne, *u*. Vingedækkernes Rodder, *v*. Rodden, *x*. Spidsen, *y*. Randen, *z*. Skiven, * Forbene, ** Mellem- *** Bag-Bene, svømdygtige besat med Haarfotte, 1. Laaret, 2. Skinnebenet, 3. Anklen, 4. Aløerne.

Fig. 2. En Dagsflug den Grædste Kytter: *a*. Hoved, *b*. Ryg, *c*. Bom, *d*. Samlestængler, som ere kulleendede, *e* For- *e*. Overvinger, * Skiven, *f*. Rodden, *g*. det bagerste Hjørne, *h*. Spidsen, *i*. den yderste, forreste *e*. tykkeste Rand, *k*. Vingebenet, *l*. den inderste *e*. tyndeste Rand, *m*. den vagerste Rand, *n*. Bag- *e* Undervinger, * Skiven, *o*. Gaddborets Hjørne, *p*. Dyet, *q*. Vingehalen, *r*. en tanded Rand.

Fig. 3. En Bræmsse: *a*. Hoved, *b*. Ryg, *c*. Bom, *d*. Vingler, *e*. Vingeben, *f*. Vægtstænger, *g*. Vægtstængerens Skiel.

Fig. 4.

Fig. IV. Novum genus, a R. D. STRÖM inter *phalangia* relatum, *Söndm. Tom. I. p. 209. t. I. f. 17.* Exemplar hujus infecti, quod munificentia R. Autoris possideo, ita describo: Caput cum thorace unitum, tubo *b.* excavato cylindrico, antice angustiore, postice in thoracem recepto, prominens; Oculi IV. dorsales *a.* in gibbositate thoracis positi; *c.* Antennæ 2. tubo breviores moniliformes, subtus in segmento thoracis, cui oculi insident, radicatæ; segmenta corporis, excepto tubo, IV. cum tuberculo e medio singuli segmenti prominulo. Pedes VIII. singuli ex articulis VII. brevissimis compositi, ungue valido terminati. Ex descriptione patet infectum hoc a generibus antea notis omnino differre, ideoque novum genus, quod e crebis articulationibus *Pycnogonum* dico, constituit.

Fig. V. *Oniscus*: *a.* antennæ IV. setaceæ, *b.* caput, *c.* thoracis & abdominis segmenta VII., *d.* Caudæ segmenta VI.

Fig. VI. *Scorpio*: *a.* caput cum thorace unitum, *b.* pectines, *c.* manus, * pollex immobilis, ** digitus mobilis, *d.* pedes ambulatorii, *e.* abdomen, *f.* cauda articulata, *g.* mucro punctorius.

Fig. VII. & VIII. *Neparum* Capita, primum *cinerea* secundum

Fig. 4. Et nyt Slag, anført af Belærv. Hr. STRÖM iblant *Meyere, Söndm. T. I. S. 209. t. I. f. 17.* Det Exemplar af samme Insekt, som velbemelte Forfatter har været saa gunstig at meddele mig, beskriver jeg saaledes: Hovedet forenet med Ryggen, fremstaaende med et cylindrisk, udhullet, foran smalere og bag til i Ryggen indstaaende Rør *b.* Dynnene 4. siddende i en Puffel oven paa Ryggen *a.* Famlestænglerne 2. *c.* kortere end Røret, perleradede, fæstede neden under paa Ryggens Afdeling. Kroppens Afdelinger, uberegnet Røret, ere 4, paa Midten af enhver sees en Knob. Fødderne 8, enhver bestaaer af 7 korte Leed, og ender sig med en stærk Kloer. Af Beskrivelsen seer man at dette Insekt er ganske adskillig fra de andre Slag, og altsaa udgjør et nyt Slag, som jeg af dets mange Leed kalder *Pycnogonum*.

Fig. 5. *Siskebiørnen*: *a.* 4 børstespidske Famlestængler, *b.* Hoved, *c.* Bullens og Bommens 7 Afdelinger, *d.* Stiertens 6 Afdelinger.

Fig. 6. *Skorpionen*: *a.* Hovedet forenet med Ryggen, *b.* 2 Kamme, *c.* Knibefare *e.* Kloer, * den ubevægelige stive Tommelfloer, ** den bevægelige Kloer, *g.* Gangfødder, *e.* Bom, *f.* Stiert bestaaende af Leed, *g.* Stikkeodde.

Fig. 7. og 8. *Vandskorpioners* Hoveder, det første af den
2ste.

dum *cimicoidis*, microscopio aucta ad monstrandum antennas, in hoc genere adhuc ignotas, eique a D. SULZER (*) omnino negatas: *a* rostra Neparum, *b*. antennæ, in fig. VII. oculos *d*. subtus circumjacentes, in fig. VIII. infra oculos *d*. conspicuæ. Ne autem de veritate observationum dubitetur, antennas a capite avullas sub microscopio magis auctas seorsim delineavi, singulæ 4. sunt articulorum, quorum 3. exteriores *N. cinerea* monstrantur per fig. *b*.*, omnes 4. *N. cimicoidis* eadem aucta magnitudine sistit fig. *b***.

Antennæ utriusque speciei in avulso capite optime nudis observantur oculis. Magnitudo naturalis capitum horum patet ex fig. *e*. & *f*.

Fig. IX. * & ** Pupæ *pedata* & *semicompleta* in quibus *a*. rudimenta alarum jam patent. Fig. X. Larva *pedata*: *a*. Caput, *b*. segmenta corporis, *c*. stigmata, *d*. pedes pectorales, *e*. pedes abdominales, *f*. pedes caudales, *g*. cornu ani. Fig. XI. XII. Pupæ *apoda*, *obtectæ*, thorace *a*. & abdomine *b*. distincto, corticatæ. Fig. XI. pupa cylindracea, XII. pupa angulata. Fig. XIII. Pupa *pedata incompleta* alis pedibusque immobilis. Fig. XIV. Larva *apoda*. XV. Pupa *apoda* coarctata intra globum.

Astegrae, det andet af den **Barfisdannede** forstørrede til at vise **Famlestængerne** som hidtil har været ubekjendte hos dette **Slag**, og nægtede ganske af Hr. **SULZER** (*): *a*. **Bandskorpionernes** **Suerør**, *b*. **Famlestængerne**, som paa Fig. 7. ligge omkring, men paa Fig. 8. neden under **Dynene** *d*. Men at man ikke skal tage dette i **Tvivl**, har jeg aftegnet **Famlestængerne**, revne fra **Hovedet** og for sig, men forstørrede. Enhver bestaaer af 4 **Leed**, hvis 2 yderste af den **Astegrae** vises ved Fig. *b*.*, alle 4. af den **Barfisdannede** sees i samme **Størrelse** Fig. *b***.

Disse **Famlestænger** sees meget vel med blotte **Dyne**, naar **Hovedet** er revet fra **Kroppen**. **Hovedernes** naturlige **Størrelse** sees af Fig. *e*. og *f*.

Fig. 9. * og ** **Puper** med **Sødder**, halvfuldkomne, paa hvilke allerede sees **Legn** til **Binger** *a*. Fig. 10. **Larve** med **Sødder**: *a*. **Hoved**, *b*. **Kroppens** **Afdelinger**, *c*. **Undehuller**, *d*. **Brystsødder**, *e*. **Vomsødder**, *f*. **Stiertsødder**, *g*. **Gadborets** **Horn**. Fig. 11. 12. **Puper** uden **Sødder**, skjulte; hvis **Ryg** *a*. og **Vom** *b*. ere kjendelige inden for en barkagtig **Skal**. Fig. 11. en cylindrisk **Pupe**, Fig. 12. en kanted **Pupe**. Fig. 13. **Pupe** med **Sødder**, ufuldkommen, hvis **Binger** og **Sødder** ere ubevægelige. Fig. 14. **Larve** uden **Sødder**. 15. **Pupe** uden **Sødder** indknebet og skjult i en **Klude**.

(*) Kennzeichen der Insekten, Zürich 1761. S. 100.

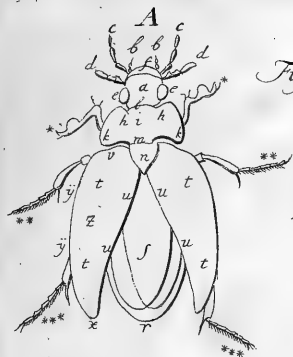


Fig. 1.

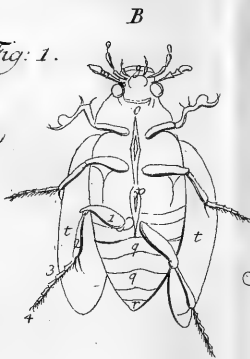


Fig. 5.



Fig. 8.



Fig. 11.



Fig. 2.

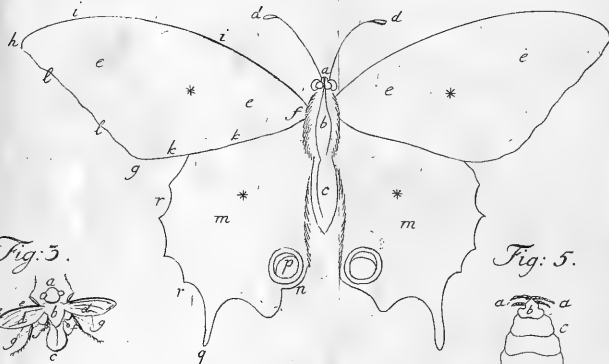


Fig. 5.



Fig. 4.



Fig. 9.

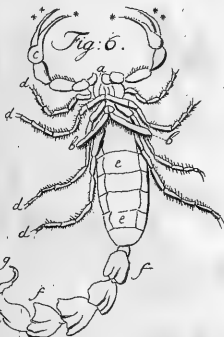


Fig. 7.

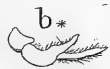


Fig. 10.

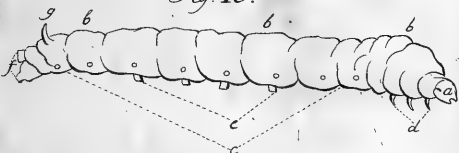


Fig. 12.



Fig. 13.



Fig. 14.

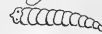


Fig. 15.





